Yaşasın Ç harfi Kardeşliği!

BEHİÇ AK

günışığı kitaplığı

Rıza Bey'in Kulakları Çın Çın Çınlıyor

Rıza Hoşgörü cebinden beyaz bir kâğıt çıkardı. Üstüne, "BOYUNA ÇİZGİLİ PİJAMALARI, ENİNE ÇİZGİLİLERLE YAN YANA KOYALIM!" diye yazdı. Kâğıdı elbise dolabının kapağına yapıştırdı.

Evi, uyarılarla dolu renkli kâğıtlarla donatmıştı. İşlerin tıkırında gitmesi için yapıyordu bunu. Her yanlışı bir notla düzeltmeyi görev edinmişti.

"LÜTFEN, SEYRETTİĞİNİZ FİLMLERİN SONUNU ANLATMAYIN."

"MUSLUKLARI SIKICA KAPATIN."

"BELEŞ YOK! ÇALIŞMADAN KAZANMAYIN!"

"LAMBALARI SÖNDÜRÜRSENİZ, ÖMÜRLETİNİ UZATIRSINIZ!"

Rıza Bey'de bitip tükenmek bilmeyen konuşma isteği vardı. Üstlerine kâğıt yapıştırarak eşyaları da konuşturuyordu sanki. Karısı Ayla Hanım'sa suskundu. Sorulmadıkça ağzını açmazdı.

Rıza Bey, ayda bir yemek yapma krizine girerdi. Kapısına, "AŞÇI ÇALIŞIYOR" yazılı bir kâğıt yapıştırır, mutfağı savaş alanına çevirirdi. Ortalık patlıcan kabukları, karnabahar parçaları, balık kılçıkları ve ekmek kırıntılarından geçilmezdi. Yumurta akları duvarlara sıvaşır, yerleri su basar, tencerelerin dibi kararır, kazalar kazalara neden olurdu. Ama yine de eşi Ayla Hanım, hiç konuşmadan, sabırlı bakışlarla onu izlerdi.

Rıza Bey'in ne yemek yaptığı, sonuna kadar anlaşılmazdı. Sağa sola emirler yağdırır, tencerelere, sebzelere kızardı. Her hatasının sonunda, kendi dışında bir suçlu bulmayı becerirdi. Neyse ki, ortalıkta suçludan bol bir şey yoktu: Üçkâğıtçı bakkallar, iyi

ısıtmayan ocaklar, gevşemiş kabaklar, kartlaşmış patatesler...

Sonunda ortaya bir ürün çıkardı. Olağanüstü çabalara rağmen ona iyi bir yemek demek zordu.

Ama Rıza Bey işin kolayını bulmuştu. Servisi, üstünde *"Bunu da bulamayanlar var"* yazılı tabaklarda yapıyordu.

Bir süredir kulak çınlamasından çektiği için keyfi kaçıktı. İçinden, yemek yapmak da gelmiyordu, duvarlara kâğıt yapıştırmak da.

Yerinden kıpırdamak bile istemiyordu.

Eşi Ayla Hanım, yeni notu elbise dolabının üstünde görünce çok sevindi. 'Rıza Bey iyileşiyor demek,' diye düşündü. 'Epeydir yazmıyordu.'

Rıza Bey doktor doktor dolaşmış, ama bir türlü tedavi olamamıştı. Kulağının çınlamasından başka konuya yoğunlaşamıyordu. "Dışarıdayken hiçbir şey yok," diyordu. "Ne zaman evin kapısından adımımı atsam, kulaklarım çınlamaya başlıyor. Garip bir elektrik var bu evde."

Evdeyken, hep bu konuyla ilgiliydi.

"Özellikle rüzgârlı havalarda çınlama artıyor," diyordu.

Bu yüzden, oğlu Ali'nin, "Nüfus kâğıdım kayboldu!" diye bağırmasına pek aldırış etmedi.

"Nasıl olsa bir yerlerden çıkar," diyerek sorunu ertelemeye çalıştı.

Ama Ali, "Ona ihtiyacım var," diye tutturmuştu. "Ödevimin kapağına nüfus kâğıdımın fotoğrafını koyacağım."

Ali'nin ödevi ve Köstebekler

Ali, beşinci sınıftaydı. Dönem ödevini hazırlıyordu. Öğrencilerden söyleşi, hikâye, film veya fotoğraf kullanarak herhangi bir konuyu anlatmaları istenmişti.

Ali cevap vermekten çok, soru sormaya istekli olduğundan, "söyleşi"yi seçti.

"Okulda bize sadece sorulara cevap vermeyi öğretiyorlar. Oysa ben soru da sormak istiyorum," diye tutturmuştu.

Ali'nin aklına o kadar çok soru geliyordu ki! Kafasındaki sorular çeşitlendikçe, düşüncelerinde yeni kapılar açılıyordu.

Öğretmeni Ali'nin bitimsiz soruları karşısında yorgun düşmüştü. "Sadece sorulanlara cevap ver," demekten dilinde tüy bitmişti.

Bu ödevin ona iyi geleceğinden emindi. Ali bir anda yüzlerce

soru sorma olanağına kavuşmuştu.

Her gün eline kâğıt kalem alarak annesinin peşinde dolaşıyor, Ayla Hanım'ı soru bombardımanına tutuyordu.

Annesi Ayla Hanım, her soruya büyük bir keyifle cevap veriyordu. Suskun Ayla Hanım gitmiş, yerine bambaşka birisi gelmişti.

Rıza Bey hayretle onları dinliyordu. 'Meğer bizim Ali neleri gözlüyormuş!' diye düşünüyordu.

O gün Ali, aniden tuhaf bir şey soruverdi.

"Bahçedeki turp tarlasına neden gazoz şişeleri gömüyorsun?"

Annesinin cevabı basitti.

"Köstebekler toprağın altından gelip turplarımızı aşırıyor. Şişeleri, ağızlarını yukarda bırakarak toprağa gömdüğümüzdeyse bunu yapamıyorlar."

"Neden? Gazoz şişelerinden korkuyorlar mı?"

"Elbette ki, hayır. Rüzgâr esince, şişelerin ağzından ıslık sesine benzer bir ses çıkıyor. Bu ses, köstebekleri kaçırıyor."

Bu cevap Rıza Bey'i yerinden sıçrattı.

"Aman!" diye bağırarak dışarı fırladı; kulağını şişelerin ağzına dayadı. Sevinçle, "Ben de bir yıldır kulağım çınlıyor sanıyordum," dedi. "Meğer duyduğum, şişelerden çıkan ıslık sesiymiş!"

Herkesin şaşkın bakışları altında, Rıza Bey bir anda iyileşivermişti.

Doktorların bile çözemediği çetrefilli sorunun cevabı bu kadar basitti ha? Vay canına!

Babası birden, Ali'nin sorularının ne kadar önemli olduğunu fark etti.

Ayla Hanım'a dönerek, "Lütfen yaptıklarınızı anlatın," dedi. "Daha kim bilir ne numaralar dönüyor bu evde?"

Sonra bir kâğıda, "SUSKUNLUK, KULAK ÇINLAMASINA NEDEN OLABİLİR!" diye yazdı. ÖZELLİKLE KÖSTEBEK, RÜZGÂR VE AYLA HANIM İŞBİRLİĞİ YAPARSA."

Kâğıdı, yemek masasının yanındaki duvara göstere göstere yapıştırdı.

Ali'nin soruları ufuk açıcıydı. Rıza Bey bu sayede neler öğrenmemişti ki: Eşinin çatı sularını ıhlamur ağacını sulamak için kullandığını... Aç tavşanlar için bahçe duvarlarına havuçlar koyduğunu...

Rıza Bey, mutluluktan ne yapacağını şaşırmıştı. Ödevini daha kolay yapması için eski dizüstü bilgisayarını Ali'ye hediye ediverdi. Ali sevinçten havalara uçtu.

Bilgisayarı kaptığı gibi aynanın karşısına geçti ve kendi kendiyle küçük bir söyleşi yaptı.

"Sizce insanlığın en büyük buluşu?"

"Köfte!"

"Gitmek istediğiniz yer?"

"Üç bin beş yüz on yılı."

"Büyüyünce ne olmak istersiniz?"

"Zürafa portreleri çizebilecek kadar uzun olmak."

"Matematiği seviyor musunuz?"

"Kabak çekirdeğini daha çok."

"Hayattaki en büyük korkunuz?"

"Yemekte karnabahar olması."

Haylaz Ç harfi

Ne yazık ki, Ali'nin söyleşileri, kendi kendisiyle yaptığı kadar hızla sonlanmadı. Yeni armağanıyla yazmaya başlayınca, ödev biraz yavaşlamıştı.

Babasının, "Neden?" sorusuna utana sıkıla, "Bilgisayar sadece bir yazı aracı değil ki, aynı zamanda bir iletişim aracı," diye cevap verdi. "İkide bir internete girmekten, yazmaya çok az vakit kalıyor." Anlaşılan Ali, Facebook, Twitter gibi sosyal paylaşım sitelerine epey zaman harcıyordu. Yine de ödevinin sonuna yaklaştığı söylenebilirdi.

Sadece amcası ve dedesiyle söyleşi yapacaktı, o kadar.

Ödevinin kapağındaysa, nüfus kâğıdının fotoğrafını kullanmak istiyordu. Ama haftalardır aramasına rağmen, nüfus kâğıdını bir türlü bulamıyordu!

Evin altını üstüne getirdi. Sanki yer yarılmış içine girmişti.

Sonunda, şansına küstü. Yenisini çıkarmaktan başka çare yoktu.

Zar zor babasını ikna etti. Birlikte nüfus dairesinin yolunu tuttular.

İçeri girer girmez nüfus memuru, Ali'yi tanıdı.

"Ali Bey, hoş geldiniz!" dedi.

Babası şaşırmıştı.

"Oğlumu nereden tanıyorsunuz?"

"Oğlunuz, oğlumun Facebook arkadaşı. Sanırım siz de babası Rıza Bey'siniz. Geçenlerde eski dizüstü bilgisayarınızı ona hediye eden Rıza Bey."

Rıza Bey, "Evet," dedi. "Şaşılacak şey. Nereden biliyorsunuz?"

"Son günlerde sanal âlemde bu konuda çok espri yapılıyor," diye cevap verdi nüfus memuru.

"Hangi konu?"

Nüfus memuru muzipçe gülümsedi. Parmağını bilgiççe havaya kaldırarak, "Eski bilgisayarlarınızı atmayın, oğlunuza hediye edin!" diye sesini yükseltti. "Sayenizde, bu slogan ortalıklarda dolaşıyor."

Rıza Hoşgörü'nün, internet ortamıyla ilişkisi yok denecek kadar azdı. Gözlerini açarak, "Ben internete sık girmiyorum," dedi. "Facebook konusunda da pek bilgim yok."

Nüfus memuru, "Geçen gün patlıcanların dibini tutturmanıza çok güldük. Tabii, kulak çınlamasının köstebeklerle ilişkisi de çok komikti," diye devam etti.

Rıza Bey kaşlarını çattı. Öksürdü.

"Bizim buraya gelme amacımız–"

Nüfus memuru, "Biliyorum," diyerek lafı ağzına tıkayıverdi, "Ali'nin nüfus kâğıdını yenilemek."

Babası şaşkınlıkla önce memura, sonra Ali'ye baktı. Ailenin bütün kirli çamaşırları ortalığa saçılmıştı. Neler oluyordu burada?

"Yalnız size kötü bir haberim var," diye devam etti memur. "Bizde, Ali'nin soyadı Hoşgörü değil, Hoşgörüç olarak yazılmış."

Rıza Hoşgörü'nün sabrı tükenmişti.

"Bu nasıl olur?" diye patladı. "Şimdiye kadar böyle bir şey nasıl fark edilmedi?"

Nüfus memuru, elindeki koca defteri kaldırarak gösterdi. Şişman parmağını defterin üstündeki bir noktaya bastırdı.

“İsmi burada ALİ HOŞGÖRÜÇ olarak görünüyor,” dedi.

Rıza Bey, “Olamaz!” dedi. “Nüfus kâğıdında Hoşgörü olarak geçiyordu. Okula Hoşgörü olarak kaydedildi. Oğlumun soyadı

Hoşgörü'dür! Benim de soyadım Hoşgörü'dür! Babamın soyadı da Hoşgörü'dür! Dedemin soyadı da, kardeşimin soyadı da..."

"Anlıyorum," dedi nüfus memuru. "Bu Ç harfinin hatalı yazıldığı ortada."

"O zaman lütfen doğrusunu yazınız!"

Nüfus memuru ciddileşti. Düşünceli düşünceli kafasını kaşıdı ve, "Bu o kadar kolay değil," diye fısıldadı. "Mahkemeye başvurmanız ve gün almanız gerekecek. Her şeyin bir kuralı var."

Rıza Bey şaşırmıştı. "İnsanın kendi olduğunu ispat etmesi için mahkemeye mi gitmesi gerekiyor?"

Nüfus memuru, bilgiç bir ifadeyle, "ne yazık ki" der gibi baktı.

"O zaman, başvurmak istiyorum," dedi Rıza Bey. Öfkeyle çantasından bir beyaz kâğıt çıkarıp, bir köşeye çekildi. Ağızlarının payını vermeliydi. Sert bir üslupta dilekçe yazmaya koyulmuştu ki, hiç beklemediği bir şey oldu.

Ali geldi, elleriyle dilekçe kâğıdının üstünü örttü.

"Soyadımı değiştirmeni istemiyorum," dedi.

Rıza Bey şaşkın gözlerle oğluna baktı. Şaka yapıyor olmalıydı.

"Ne dedin sen?" diye bağırdı. "O senin soyadın falan değil."

Ali kararlı bir tavırla, "O 'ç' harfini benden almanı istemiyorum," dedi. "Ben onu sevdim."

"Yani soyadının Hoşgörüç olmasını mı istiyorsun?"

"Evet."

"Hepimizin soyadı Hoşgörü'yken seninki Hoşgörüç mü olacak? Oyunbozanlık mı yapıyorsun yani?"

"Evet," dedi Ali, kararlı bir ifadeyle.

Babası şaşkınlıkla, "Neden?" diye sordu.

"Çünkü," dedi Ali böbürlenerek (Doğrusu şimdiye kadar hiç böbürlendiği görülmemişti), "ben hepinizden farklıyım. Yaşım, gözlerim, kişiliğim, hayata bakışım sizlerden farklı. Özel bir insanım. Soyadımın da farklı olması doğal değil mi?"

Rıza Bey'in tepesi atmıştı.

"Sen şimdi Ali Hoşgörüç müsün?" diye sordu.

"Evet, ben Hoşgörüç'üm."

Rıza Bey alaycı alaycı baktı.

"Yani farklı olduğunu ispat etmen için, yanlışlıkla yazılmış bir Ç harfine mi ihtiyacın var?"

Ali hiç sesini çıkarmadı.

Rıza Hoşgörü, "Yanlışlıkla yapılan bir şey seni farklı kılacaksa, o haylaz Ç harfini tepe tepe kullan!"

Ali, "Ç harfimi istiyorum!" diye bağırdı.

Rıza Bey burnundan soluyarak, dilekçeyi yırtıp çöpe attı.

Yaşasın Ç Harfi Kardeşliği!

Ali çok mutluydu. Eve döner dönmez dizüstü bilgisayarını açtı. Facebook sayfasındaki ismini "Ali Hoşgörüç" olarak değiştirdi.

Arkadaşları şaşırmıştı. Kısa sürede Ç harfi, Facebook'un "en çok fokurdatılanlar" listesine girdi. Suçlamalar ve övgüler, kıskançlık ve imrenmelerle dolu yazışmalar bitip tükenmedi. Ç harfini benimseyenlerle benimsemeyenler kamplara ayrıldı. Birbirlerine küsenler, Facebook üyeliğini iptal edenler oldu. Ç harfi sanal âlemde ciddi bir yarılmaya neden olmuştu.

Annesi Ayla Hanım, Ali'nin tuhaflıklarına alışıktı. Ç harfini sahiplenmesi onu hiç şaşırtmamıştı.

Rıza Bey'se bu mızıkçılığı bir türlü kabullenememişti. Sarı bir kâğıda, "SOYADIMIZA HARF EKEREK AKLIMIZI UZATAMAYIZ!" diye yazdı. Ayakkabı dolabının üstüne yapıştırdı.

"Bu çocuk kendini eksik hissediyor," diye homurdandı. "Alfabenin bütün harflerini üstüne yapıştırsak bile mutlu olmayacak."

Ama konu öyle geçiştirilebilecek türden değildi. Aile toplantılarında, engellenemez bir şekilde, söz dönüp dolaşıyor Ç harfine gelip takılıveriyordu. Rıza Bey işi oluruna bırakmış gibi görünmeyi tercih ediyordu. 1-0 yenikti. Ama henüz bir ültimatom verme niyetinde değildi. Tabii ki bu saçmalığa göz yummayacaktı. Bir açık arıyordu. Her an tetikteydi.

Ali'nin gözündeyse, havuç, pabuç, alıç, hiç, iç, seç gibi sonu Ç ile biten kelimeler, başka bir anlam taşımaya başlamıştı. Sayıları da o kadar azdı ki! Ancak ayrıcalıklı insanların soyadları böyle bir harfle bitebilirdi.

Küçücük bir Ç harfi Ali'nin hayatına renk katmıştı. O zamana

kadar kimse ondan söz etmiyordu. Şimdi ise manşetlerdeydi. Soyadı Hoşgörü'yken kimse onu "Ali Hoşgörü" diye çağırmıyor; kısaca "Ali" diyorlardı. Oysa şimdi herkes ona, soylu biriymiş gibi, iki ismiyle birden hitap ediyordu.

"Ali Hoşgörüç nasılsın?"

"Ali Hoşgörüç bu konuda ne düşünür acaba?"

"Ali Hoşgörüç bugün sınava gitti."

Ali Hoşgörüç aşağı! Ali Hoşgörüç yukarı!

O, dünyadaki bütün Aliler'den ve Hoşgörüler'den farklıydı.

Ç harfi taşımanın sorumluluğu büyüktü.

Artık dişlerini sabah, öğlen ve akşam mutlaka fırçalıyordu. Baston yutmuş gibi dimdik yürüyor, ayakkabılarını her gün boyuyor, ütüsüz pantolonla asla dışarıya çıkmıyordu. Sürekli ceketle dolaşıyordu. Bazı insanlara "siz" diye hitap etmeye başlamıştı. En çok kurduğu cümle, "Haklı olabilirsiniz ama ben sizin gibi düşünmüyorum"du. Artık o, kimseye ihtiyacı olmayan, yalnız ve başarılı bir insandı.

Son zamanlarda en beğendiği kişinin Sevinç olması tesadüf değildi. Ona büyük saygı duyuyordu. Hatta sevgi... Evet güçlü bir sevgi! Ne de olsa, onun da adı Ç harfiyle bitiyordu. Tabii ki, Sevinç'in sahip olduğu başka şeyler de vardı: İri gözleri, rüzgârda uçuşan saçları, pürdikkatken bile dalgın olmayı becermesi... Üç yıldır aynı sınıfta okuyorlardı. Ama Sevinç henüz onu doğru dürüst fark etmemişti bile.

Anneleri arkadaştı. Bir şekilde pazarda tanışmışlardı. Arada buluşuyorlardı. Annesi bir gün Sevinç'e, "Ali'nin annesiyle buluştum," deyince, umursamaz bir tavırla, "Ali mi? Hangisiydi o?"

diye sormuştu. "Kötü haber çabuk yayılır," derler. Bu ilgisizlik jet hızıyla Ali'nin kulağına kadar gitmişti. O gece sabaha kadar uyuyamamıştı Ali.

Görünmez bir adam olmayı nasıl başarıyordu? Ödevinden alacağı yüksek not, görünmesini sağlayabilir miydi?

Ya da Ç harfi kardeşliği?

Aklına harika bir fikir geldi: İnternet ortamında, "Ç Harfi Kardeşliği" başlığında bir grup kurmak!

Sevinç kesinlikle bu gruba üye olabilirdi.

Grubun sloganı "YAŞASIN Ç HARFİ KARDEŞLİĞİ!" olmalıydı.

Planını hızlıca hayata geçirdi. Bir hafta içinde, adının sonu Ç ile biten beş kişi gruba üye oldu. Hepsinin de adı Sevinç'ti. (Amma da çok Sevinç varmış dünyada!) Ne yazık ki, hiçbiri Aliler'in sınıfındaki Sevinç değildi.

ömür törpüleme mühendisi!

Birkaç hafta içinde herkes yeni durumu kabullendi. Sular durulur gibi oldu. Amcası Sedat Bey ve dedesi Musa Bey'inse, aileye yeni katılan Ç harfinden hâlâ haberleri yoktu.

Sedat Bey, yerinde duramayan bir insandı. Aktif bir iş hayatı vardı. Ülkeler arası uçmaktan aileye çok az vakit ayırabiliyordu. Yattığı ülkeyle uyandığı ülkenin farklı olduğu zamanlar çoktu.

Ali ona arada bir telefon eder; "Amca, neredesiniz?" diye sorar; o da uykulu bir sesle, "Bugün perşembe olduğuna göre, Roma'da olmalıyım," gibi bir cevap verirdi.

Tartışmasız, ailenin en başarılı insanı Sedat Bey'di. Uluslararası şirketlere danışmanlık yapan parlak bir mühendisti. Ali, ona bir şekilde yeni soyadını kabul ettirmek zorundaydı. Yoksa alaycı dilinden kurtulamazdı. Ç harfi Ali'nin kâbusu haline dönüşebilirdi. Uluslararası alay konusu olabilirdi.

Ailede Sedat Bey'in etkisi büyüktü. Başarılı amcanın beğenmediği bir şey yapılırsa, başarısız olunacağı gibi bir hava estiriliyordu.

Ali, Facebook sayfasına, "Pazar günü dedemlerdeki toplantıya gitmeden evvel amcamla konuşmalıyım," diye yazdı.

Sedat Bey'in Facebook'la falan işi olmazdı. O yüzden, bu mesajı görmesi olanaksızdı. Ona ulaşmanın en iyi yöntemi, telefonuna mesaj atmaktı.

"Pazar günü dedemlerdeki yetmiş yaş partisine geliyorsunuz değil mi?" diye bir mesaj yazdı.

Amcasından cep telefonuna ânında cevap geldi: *"Yetmiş yaş partisi olamaz, seksen dört yaş partisi olmasın?"*

Ali de, *"Hayır, kesinlikle yetmiş yaş partisi!"* diye cevap verdi.

Aniden telefonu çaldı. Arayan Sedat Bey'di. "Şaşırdın galiba, babam bu yıl seksen dört yaşına girdi, yetmiş yaşına değil."

"Pazar günü dedemin yaşını kutlamayacağız ki."

"Neyi kutlayacağız?" diye merakla sordu amcası.

"Dedemin çamaşır makinesinin yetmişinci yaşını! Biliyorsun, yetmiş yıldır aynı çamaşır makinesini kullanıyor. Bunu çok önemsiyor."

"İnanmıyorum!" diye bağırdı amcası. "Hâlâ o iğrenç makineyi çöpe atmadı, öyle mi? Cimri! Çocukluğumuzda bile o makine eski püskü bir şeydi. Babama bir türlü değiştirtememiştik. Kaç kere bozmaya çalıştık, ama beceremedik. En son; çekici, çivileri, tornavida takımını ve düdüklü tencerenin kapağını içine tıktım. Makineyi çalıştırdım. Bozulur herhalde, diye düşünüyordum. Oysa hepsini pırıl pırıl yaptı. Bana mısın demedi."

"Ben ona bir doğum günü hediyesi götürmeyi düşünüyorum," dedi Ali.

Sedat Bey gülerek, "Çamaşır makinesine mi?" diye sordu.

"Evet. Geçen haftaki maçta çamura bulanmış şortumu götüreceğim."

Sedat Bey birden sinirlendi. "Ben, ne yazık ki öyle bir şey getiremem," diye homurdandı. "Kirlilerimi çamaşır makinesine değil, çöpe atıyorum!"

Ali ciddi bir şekilde konuşmasını sürdürdü: "Ve ben o gün ilk defa yeni kimliğimle dedemin karşısına çıkacağım."

Amcası ne dediğini duymadı. Çoktan telefonu kapatmıştı bile.

Ali bir anda yerinden fırladı. Olayları gidişine bırakamazdı. Merdivenleri paldır küldür indi. Koşarak karşıya geçti ve 49 numaralı otobüse atlayıverdi. Bir sürprizle karşılaşmamak için amcasına Ç harfini anlatmalıydı.

Amcası Sedat Bey yeni bir siteye taşınmıştı. Aynı evde bir yıldan fazla oturduğu görülmediğinden, bu normaldi. Üç aydır, 1328 Sokak, 967. Site, 265. Blok, Daire 33'te oturuyordu.

Ali güçbela siteyi bulabildi. Daire 33'ün zilinde, "FENA HALDE CANI SIKILAN ADAM" yazılıydı. Zili çalar çalmaz, apartmanın kapısı büyük bir gürültüyle açıldı. Ali bir çırpıda merdivenleri tırmandı.

Sedat Bey kapıda onu bekliyordu. Üstünde iri çiçekli, renkli bir şort, başında kovboy şapkası, sırtında parlak mavi puanlı bir gömlek vardı. Mor ışıltılar çıkaran, altın çerçeveli bir gözlük takmıştı.

Ali nefes nefese, "Gözleriniz bozuldu galiba?" diye sordu.

"Ah, bu bildiğin türde bir gözlük değil," dedi amcası. "Meslek icabı takıyorum."

Amcasının mesleğinin tam olarak ne olduğunu bilmiyordu Ali. Sadece bir tür mühendis olduğunu biliyordu, o kadar.

Birkaç kere babasına sormuş; "Sır küpü mühendisi," cevabını almıştı. Anlaşılan, Rıza Bey'den bile sakladığı çok gizli bir görevi vardı.

Amcasıyla sıkı bir söyleşi yapmalıydı.

Bilgisayarını özenle çantasından çıkardı ve salondaki masanın üstüne yerleştirdi.

Sedat Bey gözlüğünü doğrultup, ilgiyle bilgisayara baktı.

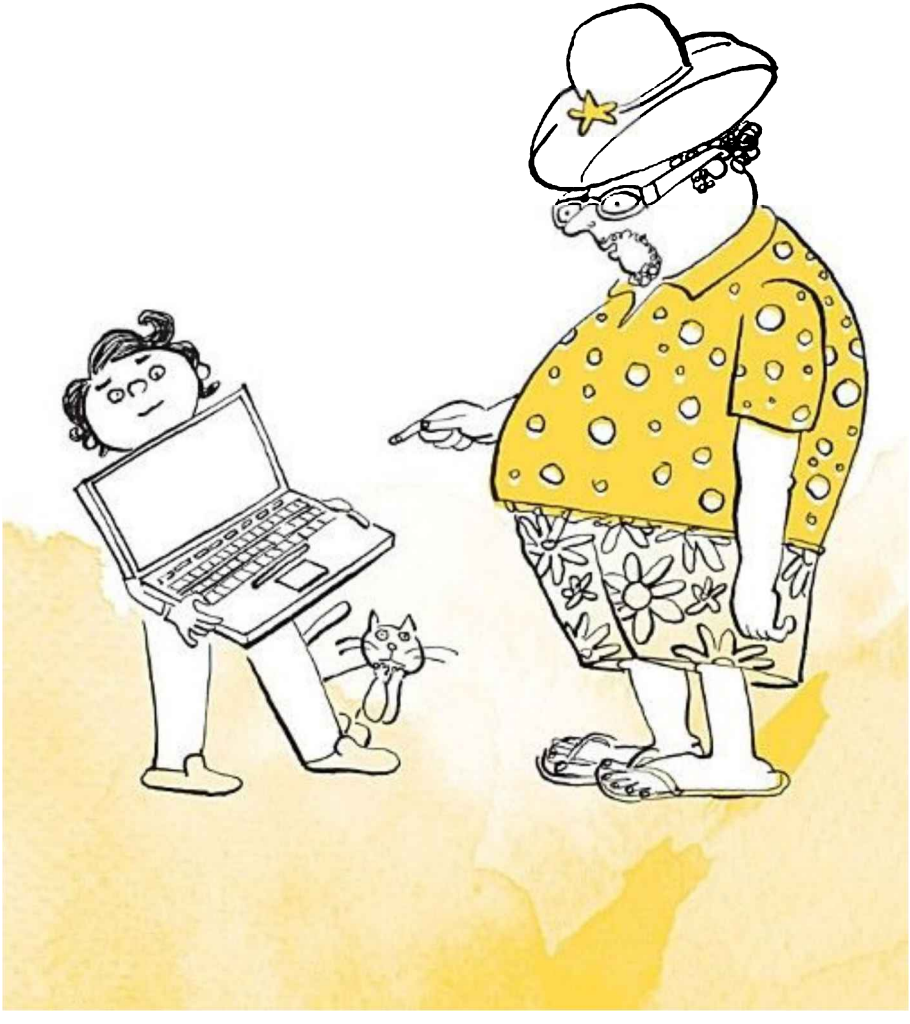
"H218 model ha?" diye burun kıvırdı.

"Evet," dedi Ali gözleri ışıldayarak. "Babamındı, bana hediye etti."

"Yazdıklarını yedek belleğe aktarmakta çok acele etmelisin," dedi amcası, "çünkü bilgisayarının bir haftalık ömrü kalmış."

Ali hayretler içinde ona baktı. "Ama bu bilgisayar–" diye iri bir cümleye başlamıştı ki, Sedat Bey sözünü kesti.

"Kolundaki saatinse on bir ay, on günlük ömrü var. Blucin pantolonun üç ay, on iki gün sonra yırtılacak. Gömleğin bir ay, on gün, iki saat sonra sizlere ömür."

Amcası Sedat Bey'e ağlar gibi bakarak, "Nerden biliyorsunuz?" diye sordu Ali.

"Gözlüğüm," dedi amcası, "bütün ürünlerin kaç günlük ömrü

kaldığını gösteriyor."

Ali korkmuştu.

"İnsanların da mı?" diye sordu.

"Hayır. Sadece fabrikalarda üretilmiş malların," dedi Sedat Bey.

"Bu gözlük işinizle mi ilgili?"

"Evet. Biliyorsun, ben mühendisim."

Mühendis lafı, Ali'nin hep içini ürpertirdi. Utandı sıkıldı.

"Aslında nasıl bir iş yaptığınızı yine de tam olarak bilmiyorum," dedi.

"Ben 'ömür törpüleme mühendisi'yim," dedi amcası gülerek. "Malların ömürünü kısaltma konusunda bir uzmanım."

"Nasıl yapıyorsunuz bunu?"

"Dayanıklılıklarını azaltarak... Ya da bilgisayar, yazıcı gibi aletlerin içine bazı gizli programlar yerleştirerek. Ama bunlar meslek sırrıdır. Kimseyle paylaşamam. Seninle bile."

Amcasına şüpheyle baktı Ali. Dalga geçiyor olabilir miydi?

"Şirketler malların çok dayanıklı olmasını istemiyorlar artık."

"Neden?"

"Yenisini satabilmek için. Yoksa hiçbir şey kolay kolay eskimez. Yüz yıl dayanan ampul üretmek mümkün. Ya da hiç bozulmayan bilgisayarlar."

"Ama bu güzel bir şey! Niye istemiyorlar?"

"Güzel olur mu? Düşünsene, dedenin o şapşal çamaşır makinesi yetmiş yıldır bozulmamış. Oysa o yetmiş yıl içinde, babam tam on iki tane çamaşır makinesi satın alabilirdi. Bu da, ekonomiyi hareketlendirirdi. İşte ben, 'bu tür korkunç şeyler olmasın' diye çalışıyorum. Mallar iki üç yıl içinde tahtalı köyü boylasınlar istiyorum. Bilgisayarlar bir an önce bozulsun ki, yenileri alınsın. Öyle değil mi?"

Ali şaşırmıştı.

"Öyle mi?" diye sordu.

"Her şeyden önce, çöp işiyle uğraşanlar topu diker. Sadece çöp işinde kaç yüz bin insan çalışıyor, biliyor musun?"

Ali tuhaf duygular içindeydi. Amcası Sedat Bey, özenle üretilmiş malları bozan bir oyunbozan mıydı? Yoksa insanlığı düşünen,

fedakâr bir kahraman mı? Soyadı Ç ile biten özel biri olarak bu konuda nasıl tavır almalıydı? Sevinç bu konuda ne düşünüyordu?

Kafasına üşüşen binlerce düşünceyi savuşturdu. Amacına odaklanmalıydı.

Amcasıyla uzuun bir söyleşi yaptı. Hep merak ettiği bir konuyu böylece sorma fırsatını bulmuş oldu.

Amcasının üstündeki giysiler daima yepyeniydi. Pantolonu, gömleği hep tertemizdi. Ona çok imreniyordu. Oysa kendisi tam tersiydi. En yeni giysileri birkaç gün içinde paçavraya dönüştürmekte üstüne yoktu. Üstündeki hırka alınalı bir hafta olmuştu ama sanki on beş yıl önce alınmış gibi pörsümüştü. Ne yapsa, süklüm püklüm olmaktan kurtulamıyordu.

"Kıyafetlerinizi yeni almış gibi korumayı nasıl beceriyorsunuz?" diye sordu.

Amcası güldü; "Giysileri yeni almış gibi göstermenin tek bir yolu vardır," dedi.

"Nedir?"

"Hep yenisini almak. Ben bir şeyi bir kez giydikten sonra atar, yenisini alırım. İşin sırrı bu. Kullan at! Kullan at!"

Şaşırıp kalmıştı Ali. "Ama bu savurganlık değil mi?"

"Olur mu? Yeni gömlekler üretilsin ki, gömlek fabrikaları kapanmasın."

Ali'nin aklına birden, babasının kâğıda yazdığı sözlerden biri geldi: AŞIRI ENERJİ TÜKETİMİ KÜRESEL ISINMAYA YOL AÇAR. LAMBALARI KAPAT!

"Aşırı enerji kullanımı küresel ısınmaya yol açmaz mı?" diye sordu.

"Açsın. Açsın ki, önlem almaya çalışan bilim insanları aç kalmasın. Öyle değil mi?"

Amcasının her soruya verilecek etkileyici bir cevabı vardı.

Ali'nin, "Öyledir herhalde," demekten başka çaresi yoktu.

"Ben her konuda böyleyim," diye ekledi amcası. "Hep, yeniden yanayım. Eski arkadaşlardan çok, yeni arkadaşları severim. Bir insanı önce tanıdım diye, onunla ömür boyu arkadaşlık etmenin ne

âlemi var!"

Ali, amcasıyla konuşunca biraz hayal kırıklığına uğramıştı. Teşekkür ederek kapıya yöneldi.

Hay aksi! Tam çıkarken hatırladı, ismine yeni eklenen Ç harfinden bahsetmeyi az daha unutuyordu. Telaşlı telaşlı konuyu amcasına anlattı.

Hikâye Sedat Bey'in hoşuna gitmişti.

"Hoşgörüç soyadını çok sevdim," diye kahkahalarla güldü. "Bazen ne düşünüyorum biliyor musun, keşke isimlerimizi istediğimiz zaman değiştirebilsek. Biz değişiyoruz ama isimlerimiz değişmiyor. Ne korkunç, öyle değil mi? Oysa eski Japon ressamlar, tarzlarını değiştirince, isimlerini de değiştirirlerdi. Ben zildeki ismimi her hafta değiştiriyorum."

"Bu aralar, 'Fena Halde Canı Sıkılan Adam'sınız değil mi? Kim bilir önümüzdeki hafta isminiz ne olacak?"

Amcası güldü.

"Bu aralar insanlar üstüme çok geliyor," dedi. "İsmimi BAY TAMAM, ANLADIK SİZ HAKLISINIZ yapacağım."

Amcasıyla bu konuda fikir birliği içinde olması, Ali'nin içine su serpti. Rahatlamıştı. Onunla işbirliği yapabilirdi.

Çıkarken, Sedat Bey arkasından seslendi: "Sayın Hoşgörüç, unutma, altı gün yirmi saat kaldı," dedi.

"Neye?"

"Bilgisayarının bozulmasına!"

Ali, amcasına inanmalı mıydı? Yoksa şaka yapıyor olabilir miydi? Allah'tan, evde babasının gelişmiş bir masaüstü bilgisayarı vardı. İşi garantiye almakta fayda vardı.

Eve gidince, kendi bilgisayarındaki bilgileri babasının bilgisayarının yedek belleğine aktardı.

Çamaşır Makinesinin Yetmişinci Doğum Günü Partisi

Pazar günü dedeye gitmek için ailecek, yoldan geçen bir taksiye bindiler.

Şoför genç biriydi. Aynadan, sanki Ali'yi tanıyormuş gibi, "Hoş geldiniz, küçükbey," dedi. "Ç harfini amcanıza anlatmaya başarabildiniz mi?"

Ali, babasının ve annesinin şaşkın bakışları arasında, "Evet," dedi.

"Babanızın size hediye ettiği bilgisayarınızı da almışsınız. Ev ödevine devam edeceksiniz galiba."

"Evet, dedemle söyleşi yapmak istiyorum."

Şoför, anne ve babanın meraklı bakışlarını fark edince, "Oğlunuzla tanışmıyoruz ama onu Face'ten izliyorum," diye açıklama yapma zorunluluğu hissetti. "Kulak çınlamanızın geçmesine de çok sevindim."

Rıza Bey, dişlerini gıcırdattı.

Eve yakın bir yerde indiler. Tam kapıya yaklaşmışlardı ki, mahallenin temizlik görevlisi, Ali'ye göz kırptı. Başparmağını yukarı kaldırarak, "Bol şans," dedi. "Ç harfini deden çok sevecek! Ayrıca, çamaşır makinesinin doğum günü kutlu olsun!"

Ali, anne ve babasının sorularına maruz kalmamak için, "Face'ten," diye yapıştırıverdi.

Dedesi Musa Bey ilginç bir insandı. Bir dediği, bir dediğini tutmazdı. Kimi zaman seksen yaşında olduğunu, kimi zaman yüz on yaşında olduğunu söylüyordu. Ali'nin annesine göre, yaşlılıktan aklı gidip geliyordu.

Amcası Sedat Bey'se, babasının kesinlikle seksen dört yaşında

olduğuna emindi.

Musa Bey, savaşa katılmamak için padişahın borazancı bölüğüne girdiğini söylüyordu. Sonra da Haliç Tersanesi'nde ustabaşı olarak çalıştığını iddia ediyordu. Sedat Bey ve Rıza Bey çocukluklarında babalarını bir işte çalışırken gördüklerini hatırlamıyorlardı... O, ta başından beri hep aynıydı. Yaşlıca, sürekli evde oturan, şakalar yapan biriydi. Kimse boru ya da başka herhangi bir müzik aleti çaldığına şahit olmamıştı. Rıza Bey, babasının anlattıklarını kitaplardan araştırıyor, ama bir türlü işin içinden çıkamıyordu.

"Babam eğer borazancı bölüğüne girdiyse, şimdi yüz on beş yaşında falan olmalı," gibi bir sonuca ulaşıyordu. "Üstelik, babam ustabaşı olacak biri değil. Düğmelerini bile kendi başına ilikleyemez o."

Musa Bey, Alman komutanlarından öğrendiğini iddia ettiği marşları tüm notalarıyla eksiksiz söylüyordu. Bu iyice kafa karıştırıcıydı. Gemi parçalarını da tek tek sayabiliyordu.

"Peki ama, ne zaman doğdun baba? Bize tarih ver!" sorusunuysa her zaman yanıtsız bırakıyordu.

Dedesinin hayatında rakamlar yoktu. Bu tür sorulara genellikle, "Kiraz çiçekleri soğuktan donduğu yıl, bulutların çatılara çok yaklaştığı gün," gibi bir cevap veriyordu.

"Yani?"

"Yani, anneniz grip olmuştu ve ay, ceviz ağacına asılı kalmıştı."

"Buzdolabını kaç paraya aldınız?" sorusuna, "Kümesteki tavuklarla ahırdaki ineğe mal oldu," gibi bir şeyler söylüyordu.

Adresini tarifi ise ilginçti. "Çınar ağacının kuzeye bakan yosunlu yüzeyini arkana al, poyraz rüzgârının alnından esmesine izin ver, arnavutkaldırımı bitene kadar yürü. Köşede yorgun bir melisa ağacı göreceksin. Onu sağına al. Kerestecinin yanı başındaki sırnaşık sarmaşığa kadar gel. Sarmaşığı geçince, cumbalı, aşıboyası ev benimki."

Bu kadar "rakamsız" bir insanın, buzdolabının yaşını bilmesiyse tam bir muammaydı.

"Canlıların taşı, cansızların yaşı önemlidir," diyordu.

Sürekli anılarını anlatıp duruyordu. Ama anlattıkları, kendinin mi, babasının mı, yoksa tamamen başkalarının anıları mı, anlaşılmıyordu.

Aniden heyecanlanır, kahkahalarla güler, aniden üzülür ağlardı. Sağı solu belli olmazdı.

O gün çamaşır makinesinin doğum gününü büyük bir keyifle kutladılar. Rıza Bey, kendi eliyle özene bezene yazdığı bir yazıyı çamaşır makinesinin arkasındaki duvara astı.

"MAKİNELERİNE İYİ BAK Kİ, O DA SANA BAKSIN."

Musa Bey, yüz yıllık olduğunu iddia ettiği Thonet[1] sandalyenin üstüne çıktı. Kendi yazdığı bir şiiri okudu.

“Çamaşır makinesi
Yoktur hatası pası
Yenilerinin varsa havası

İki senede bozulur
Toplarlar tarağı tası...”

Ali’nin şortunun makinede yıkanışını seyrettiler. Çikolatalı pasta yediler.

Dedesi o gün çok keyifliydi. Ali’nin karşısındaki koltuğa kuruldu. Kedisi Mırnav’ın tüylerini okşayarak, anılar denizine daldı. Ali hazırlıklıydı. Dizüstü bilgisayarını açmış, hızlı hızlı not alıyor, dedesinin anlattıklarına yetişmeye çalışıyordu. Rıza Bey’se babasının konuşmalarını şüpheyle dinliyor; arada, “Olamaz, mümkün değil! Tarihler tutmuyor!” gibi şeyler mırıldanıyordu.

Musa Bey anlattıkça anlattı.

“Ben bir savaş kaçkınıyım yavrum. Osmanlı’nın son günlerinde her yerde savaş vardı. Savaşmaktan çok korkuyordum. Ama gençleri silah altına alıyorlardı. Savaşa giden de geri gelmiyordu. Tabii ki, beni de askere aldılar. Savaştan kurtulmanın tek yolunun, padişahın merasim bölüğüne girmek olduğunu bir yerlerden öğrenmiştim. Müzikle hiç ilgim olmamasına rağmen, bu bölüğe kapağı atmak için sabırsızlanıyordum. Alman komutanların, ‘İçinizde boru çalmasını bilen var mı?’ sorusuna, ‘Ben varım!’ diye kükreyerek cevap verdim. Boru falan çalmasını bilmiyordum tabii. Almanlar’ın bir sözü vardır: ‘Pata küte pata küte pata küte patagana,’ derler...”

Rıza Bey hemen atıldı. “Uydurma! Bu, Almanca falan değil. Bırak Almanca’yı, Kızılderilice bile değil!”

Musa Bey oralı olmadan pişkin pişkin devam etti: “Yani anlamı, ‘bilmek, istemektir’ demek. Hemen orkestraya alındım. Ölmekten çok korkuyordum. Öğrettikleri marşı delice çalışarak birkaç gün içinde çıkarmayı başardım. Böylece herkes savaşa giderken, ben İstanbul’a demir attım. Düşünebiliyor musun? İstanbul boşalmıştı. Tamamen bana kalmıştı. Bazı hafta sonları boş sokaklarda dolaşır, borumu öttürürdüm. ‘Burada sadece benim borum öter,’ lafını ben çıkardım...”

Musa Bey tam konuşmasını ballandırırken, içeriye bin bir özürle oğlu Sedat Bey girdi. Hava soğuk olmamasına rağmen yakası

kürklü, şık bir palto vardı üstünde.

"Moskova'ya gidiyorum da," dedi, "bu paltoyu biraz önce aldım."

Hayretle çamaşır makinesini inceledi. "Bu çöp hâlâ çalışıyor ha!" diye bağırdı. Rıza Bey, Ayla Hanım ve Musa Bey'den hiç ses gelmeyince, sustu. Anlaşılan bu nazik bir konuydu!

"Benim çamaşır makinem hiç bozulmuyor," diye devam etti. "Çünkü yok! Çamaşırlarımı kirlenir kirlenmez atıp, yenilerini alıyorum."

Ev halkı yine cevap vermedi. Ali şaşırmıştı.

Amcası Sedat Bey pişkin pişkin sırıttı. Babasına bu anlamlı günün anısına bir hediye paketi verdi.

Herkesin meraklı bakışları altında paket açıldı. İçinden ne çıksa beğenirsiniz?

Bir cep telefonu! Hem de en akıllısından.

Amca böbürlenerek, "Bu, alelade bir telefon değil," dedi. "İçinde son derece gelişmiş bir yol bulucu var. Buna sahip olan asla kaybolmaz. Son model!"

Musa Bey'e uzun uzun, aletin nasıl çalıştığını gösterdi. İçindeki haritaya; sokaklar, alışveriş merkezleri, dükkân ve okul isimleri kayıtlıydı. Oklar kişiyi gitmek istediği yere, en kısa yoldan yönlendiriyordu.

Amcası, Ali'nin kulağına, "Babam çok yaşlandı. Artık yollarda kaybolmasını istemiyorum," dedi. Birkaç dakika konuştuktan sonra saatine baktı ve, "Uçağım kaçıyor!" deyip, telaşla fırladı.

Ali söyleşiye kaldığı yerden devam etmek istedi. Ama dedesi anlattıklarını unutmuştu bile. Ali, "Hani İstanbul sana kalmıştı. Oradan anlatır mısın?" deyip dedesine hatırlattı.

Dedesi Musa Bey, soruya soruyla cevap verdi.

"Hadi, öyle mi dedim? İstanbul bana mı kalmış?"

Sonra aniden ayağa kalkıp, bildiği bir askeri marşın notalarını söylemeye başladı.

"Doo, soool, siiii, laaaa!"

Bağırdıkça bağırıyor, uzun kollarını iki yana açarak tüm bedeniyle marşa katılıyordu.

Ali bir yandan ayağıyla ritim tutuyor, bir yandan da marşın notalarını bilgisayarına kaydetmeye çalışıyordu. Tam o sırada beklenmedik bir şey oldu: Bilgisayarının ekranı aniden kararıverdi!

Ali panik içinde birkaç tuşa bastı. Cızırtılı bir ses kulakları tırmaladı. Sanki alet son nefesini vermişti. Tuşlar çalışmıyordu. Ali, bilgisayarı kapatıp açmaya çalıştı. Ama imkânsızdı.

Her şeyi bırakıp, telaşla bilgisayarın etrafına toplandılar. Dedesi Musa Bey kulağını alete dayadı. Elinin tersiyle ekrana dokunarak ateşini ölçer gibi yaptı. Derin bir iç geçirdikten sonra, üzgün üzgün Ali'ye baktı. Bilgisayardan hiç anlamıyordu. Ama çatık beyaz kaşları, kırışık alnı ona öyle inandırıcı bir hava katıyordu ki.

"Bu alet nalları dikti evlat," dedi.

Rıza Bey, bilgisayarın sapasağlam olduğunu, bozulmaması gerektiğini söyledi.

Ali birden amcasının söylediklerini hatırladı.

Demek, doğruydu! Bilgisayarın ömrü tükenmiş olmalıydı. "İyi ki, bilgilerimi evdeki yedek belleğe kaydettim," diye mırıldandı. "Yoksa bütün çalışmam uçup gidecekti."

Tam çıkarken, dedesi bilgisayarı eline aldı. Son derece güvenilir bir yüz ifadesi ve ses tonuyla, "Bu bende kalsın evlat," dedi. "Bozuk elektronik eşyaları tamir eden şahane bir tamircim var. Yarın onu sapasağlam yapar, merak etme!"

Ali çekiştirdiyse de, bilgisayarı dedenin elinden bir türlü koparamadı. 'Ertesi gün alırım,' diye düşündü. Dedesinin inatçılığını biliyordu. Fazla ısrar etmenin âlemi yoktu.

1 Thonet Sandalye: 19. yüzyılda yaşamış Alman mobilyacı Michael Thonet'in tasarladığı ahşap sandalyeler bugün de üretilmektedir. Buharda yumuşatılan ahşap çubuklar, çelik kalıplarda biçimlendirilerek kurutulur; oturma yerleri genellikle hasır örmedir (hezaren).

Yapacak bir şey yok!

Eve vardıklarında kötü bir sürpriz onları bekliyordu. Yedek bellek de çalışmıyordu. Nasıl olduysa, o da bozuluvermişti.

Ertesi gün telaşla en yakın bilgisayar tamircisine gittiler. En azından belleği tamir ettirebilirlerdi.

Tamirci onları tanıdı. "Siz Ali Hoşgörüç'sünüz, değil mi?" diye çığlık attı.

"Evet," dedi Ali; elindeki yedek belleği gösterdi.

Tamircinin yüz ifadesi bir anda değişti. Sanki biliyormuş gibi, uzaktan bakarak kararını verdi.

"Bu gebermiş," dedi. "Zaten ömürleri kısadır. İki üç yıl sonra çalışmazlar."

"Tamiri olanaksız mı?"

"Ne yazık ki."

"Ne yapmalıyım?"

"Yenisini alacaksınız."

"Ama içindeki bilgiler? Ödevim?"

"Üzgünüm," dedi tamirci. "Onlar için bir şey yapamam. Gitti gider."

Ali'nin iyice kafası karışmıştı. "Yedek bellek" bilgileri korumak için güvenli bir liman değil miydi? Kendisini bile koruyamayan bu alet, bilgileri nasıl koruyacaktı?

"Ama," dedi Ali, "bu durumda yenisini almak da para etmez ki! O da bilgilerimi sonsuza kadar koruyamayacak nasıl olsa."

"Evet, haklısın," diye güldü genç tamirci. "Sen bunu dedenin çamaşır makinesi mi sandın? Yetmiş yıl yaşamıyor ne yazık ki. İki yıl içinde yenisini almak zorunda kalabilirsin."

"Onu da almamın faydası yok," dedi Ali. "Çünkü en fazla iki yıl sonra..."

"Evet," dedi tamirci, "aslında her belleği aldıktan birkaç ay sonra yeni bir bellek almak gerekir. Bilgileri ona da aktarmalısın."

"Onlardaki bilgilerin de korunması zor ama."

"Evet, onları aldıktan bir süre sonra da yeni bir bellek alıp, ona da aktarmakta yarar var. Tabii, o aldığın yeni bellekteki bilgileri korumak istiyorsan, hemen yeni bir tane daha almak şartıyla..."

Ali, "Kâbus gibi!" diye bağırdı. "Bilgileri korumak için bir oda dolusu bellek alsan bile, hemen bir oda dolusu yenisini almak zorunda kalıyorsun."

"Haklısın," dedi tamirci sırıtarak, "yapacak bir şey yok."

O sırada birkaç kişi daha aynı marka bellekten getirdiler. Hepsinin sorunu aynıydı.

Tamirci, gelenlere kurulmuş gibi aynı cevabı veriyordu:

"Bu belleklerin ömrü dolmuş. Yapacak bir şey yok."

En son gelen kişi, Ali'nin bozulan bilgisayarının aynısını getirdi. O da cızırtılar çıkararak son nefesini vermişti.

Tamirci, "Bu tamir edilmez," dedi. "Yenisini alacaksınız. Ömrü dolmuş."

Ali ne yapacağını şaşırmıştı. Günlerdir yaptığı çalışma, bir anda çöpe gitmişti.

'Sevinç çok akıllı,' diye düşündü. Son gördüğünde ödevini kurşunkalemle kâğıt üzerine yazarak yapıyordu. Kâğıt bozulmayacağına göre, bilgilerin kaybolması olanaksızdı.

Amcasına soramazdı. O çok uzaklardaydı. Tek umut dedesiydi. 'O tuhaf biridir. İnsanı şaşırtır. Mutlaka bilgisayarımı tamir ettirecek bir tamirci bulmuştur,' diye umutlandı.

Ertesi gün koşa koşa dedesine gitti. Ama dedesi evde yoktu.

Komşulara sordu; "Dün gece eve gelmedi," dediler.

Musa Bey kaybolmuştu!

Allah'tan, amcasının dedesine hediye ettiği telefonun numarasını bir yere kaydetmişti Ali. Hemen o numarayı aradı.

Telefonu dedesi açtı.

"Dedeciğim neredesin?" diye heyecanla sordu. "Kayıp mı oldun yoksa?"

"Olur mu yavrucuğum!" dedi Musa Bey. "Sadece yolu bulmakta biraz zorlanıyorum, o kadar."

"Sen hiç zorlanmazdın."

"Bu yol bulucu alet kafamı karıştırdı. İlk defa kullanıyorum. Haritayı izleyeyim derken, oradan oraya savruldum. Hiç bilmediğim bir yerdeyim. Bu aletler yol bulmayı değil, kaybolmayı kolaylaştırıyorlar galiba."

"Senin kendine özgü yol bulma yöntemlerin vardı. Onları denesen?"

"Neydi onlar? Bir hatırlasam."

Ali aklında kaldığı kadarıyla, yolu "dedece" tarif etti:

"Çınar ağacının kuzeye bakan yosunlu yüzeyini arkana al, poyraz rüzgârının alnından esmesine izin ver, arnavutkaldırımı bitene kadar yürü..."

Yöntem başarılıydı. Dedesi yarım saat sonra evine dönmüştü. Ama elinde bilgisayar yoktu.

Ali heyecanla, "Bilgisayar nerede? Tamircide mi?" diye sordu.

"Tamirci mi? O da kim?"

"Hani senin tanıdığın tamirci?"

"Öyle birini hatırlamıyorum," dedi dedesi. "Galiba bir yerde unuttum. Aa, evet, hatırladım. Yol sormak için bakkala girdiğimde, bilgisayarı kaldırıma bırakmıştım. Döndüğümde yoktu."

Kendine güvenen, beyaz çatık kaşlı dede gitmiş, onun yerine, sanki beceriksiz bir çocuk gelmişti. Ali yaptığı hatayı biraz geç de olsa anlamıştı. Bilgisayarı ona bırakmamalıydı.

Dedesinin geldiği yollarda dolaşıp bilgisayarını aradı. Sorup soruşturdu. Bakkalların önündeki kaldırımlara baktı. Ama nafile! Bilgisayarın izine rastlayamadı.

Kös kös eve döndü. Her şeye yeniden başlaması gerekiyordu.

Son umudu amcasıydı. Ona telefon etti. En azından bellekteki bilgilere ulaşabilirdi. Amcası Sedat Bey, belleğin nasıl tamir edilmesi gerektiğini biliyor olabilirdi.

Amcası, Moskova'dan Maldiv Adaları'na geçmişti. "Ben o marka bellekler konusunda uzman değilim," deyip kestirip attı. "Yazıcılar, ampuller ve bazı bilgisayarlar, benim uzmanlık alanım... Ama beni zorlama! Bu konularda konuşamam. En azından şunu söyleyeyim: O markaları tanımıyorum. Sana yardımcı olamayacağım kesin!"

Telefon kapanmıştı. Ali'nin önüne beyaz bir kâğıt çekmekten başka çaresi yoktu.

Söyleşilerden aklında kalanları karalamaya çalıştı. Hem ödevinden olmuş, hem de sanal âlemden uzak kalmıştı.

"Şimdi herkes beni merak ediyordur. Bir anda meşhur oldum ve bir anda da yok oldum."

Ortalıkta, "Hoşgörüç kayboldu! Haber alan var mı?" gibi mesajlar dolaşıyor olmalıydı.

Ç Harfi Kardeşliği grubuna mesaj atmayalı günler olmuştu. Acaba Sevinç gruba üye olmuş muydu? Aslında bu soruyu, ilk karşılaştıklarında Sevinç'e sorabilirdi. Ama nedense beceremiyordu işte!

Yokluğu hissediliyor muydu? Yoksa ünü sadece on beş dakika sürenlerden miydi?

'Bay Hoşgörüç olmak ne kadar zormuş!' diye düşündü.

Bir sorunla karşılaşınca, genellikle ailede kriz çıkardı. Herkes birbirini suçlar, sorun daha da çözümsüz hale gelirdi. Bu konuda da öyle oldu.

Babasına göre, bütün bunlar o aptal Ç harfi yüzünden başlarına gelmişti. Ç Harfi Kardeşliği sayfasından gelen bir virüs, bilgisayarı bozmuştu.

Ali'yse bu iddiaya, "Güleyim bari. Hiç ilgisi yok!" diye cevap verdi. Suçlu, ömrünün sonuna yaklaşmış olan bilgisayardı.

Anneye göreyse, bütün gerginliğin sorumlusu Rıza Bey'di. Sağa sola kâğıt yapıştırarak sorunları başkalarına aktarıyordu. Böylece her çözümsüzlükte diğer insanları suçlamayı kendinde hak görüyordu.

Rıza Bey'se anneyi suçladı: "Farz edelim ki, söylediklerin doğru... Doğruları söylemen için bilgisayarın kaybolması mı gerekiyordu?"

Tam konuşurlarken aniden, mutfaktan ve banyodan sesler geldi. Salonun lambasından bir ışık şeraresi çıktı.

İçeriye koştular. Kısa bir araştırmadan sonra, olan biteni anladılar: Televizyon, çamaşır makinesi ve salonun lambası aynı anda bozulmuştu.

Ali, "Ömür törpüleme mühendisleri iyi çalışıyor," diye mırıldandı.

Rıza Bey, "Evet çok iyi bildin!" diye bağırdı. "Hep o senin amcanın yüzünden."

Sonunda gerçek suçluyu bulmuşlardı.

Suçlu, Sedat Bey'di!

on sekiz bin beş yüz altı tık!

Ali ertesi gün süklüm püklüm okula gitti. Sınıf öğretmenine durumu nasıl açıklayacağıyla ilgili epey hazırlık yapmıştı. Ama yine de heyecanlanıyordu. Öğretmeni, "ömür törpüleme mühendislerinin" çalışmalarından haberdar olmayabilirdi. Ali'nin söylediklerini inandırıcı bulmayabilirdi.

Okulun kapısından adımını içeri atar atmaz, bütün gözlerin üzerinde olduğunu hissetti.

Merdivenlere doğru yürürken bahçedeki çocuklar etrafına üşüştüler. Sevinç, kalabalığın en önündeydi. Ali'nin kim olduğunu bile hatırlamayan Sevinç gitmiş, yerine bambaşka biri gelmişti.

"Seninle gurur duyuyoruz," diyerek ona sarıldı.

"Neden?" diye şaşkın şaşkın mırıldandı Ali. "Ben onca beceriksizlikten başka bir şey yapmadım ki."

Sevinç, "On sekiz bin beş yüz altı tık!" diye ona cevap verdi. "Bir gün içinde üstelik. Kırılması zor bir rekor."

"Google Arama'da en çok senin ismin tıklanmış."

"Son yirmi beş günün rekorunu kırdın."

Ne diyeceğini bilemedi Ali. Tıklanmak umurunda bile değildi.

"Bilgisayarım–" diye tam anlatmaya koyulmuştu ki, Sevinç aldırmadı. Olimpiyat rekoru kırmış bir sporcunun antrenörü edasıyla fısıldadı:

"Keşke, kaybolmayı bir kaç gün daha sürdürseydin. Yirmi beş bin tıka çıkıp, iki aylık rekor kırabilirdin."

Ali, "Ama ödevim–" diyecek oldu.

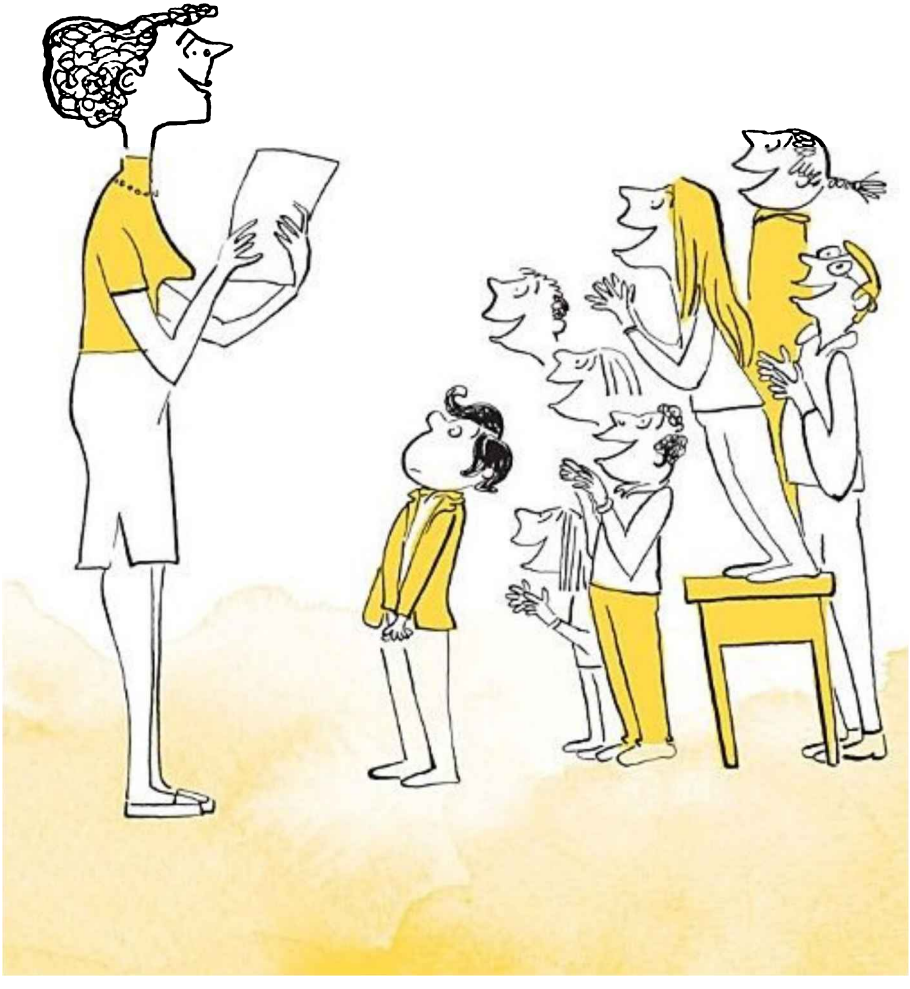
"Ödevi boş ver. Hiçbir ödev o kadar tıklanmaz! İnan bana, bu çok iyi bir şey!"

Sevinç'e bir şeyler anlatmak imkânsızdı. "Gurur, başarı, harikulade" gibi kelimelerin geçtiği cümleler kurup, çevreye hava

atmakla meşguldü.

Sonunda Sevinç, onu fark etmişti. Daha ne istiyordu ki? Ali mutluluktan havalara uçmalıydı. Oysa o, hüngür hüngür ağlamak istiyordu.

'Sanırım böyle fark edilmek istemiyorum,' diye düşündü. Hiçbir şey yapmamıştı ki. Sadece tıklanmıştı.

Derse alkışlar eşliğinde girdi.
Öğretmeni, içeri girer girmez onu kucakladı.
“Arkadaşınız Ali’yi tebrik ediyorum. Ona en yüksek notu

verdim," dedi.

Vay canına! Demek bu kadar basitti ha? Çalışmanın değil, sadece tıklanmanın önemli olduğu bir dünyada yaşıyordu.

Mühendislerin ömür törpülediği bir dünyanın normali buydu belki de... Zihnindeki başarı kavramını gözden geçirmeliydi. Kendisi hatalıydı. Eski çamaşır makinelerinin yetmişinci doğum gününü kutluyordu. Eskiler gibi iki isimli olmaya çalışıyor, soyadının sonuna Ç harfi ekliyordu. Modası geçmiş küçük bir dinozordu o!

Öğretmeni sevinçle devam etti:

"Arkadaşınız Ali'yi niye kutladığımı merak ettiniz, değil mi? Onu, dün bana gönderdiği ödevi için kutladım. Ödevi gönderme yöntemi, eğitim sistemimize biraz aykırı da olsa..."

Ali kızardı bozardı. Ödev falan gönderdiğini sanmıyordu.

"Ali Hoşgörüç, ödevini Facebook'tan göndermiş. Yine de kabul ettim."

Sevinç, heyecanla el kaldırdı.

"Ben okudum öğretmenim. İki gündür üyesi olduğum, Ç Harfi Kardeşliği sitesine de göndermiş. Çok beğendiğimi söylemeliyim."

Konuşulanlar tamamen yalandı! Hem de en kuyruklusundan. Ali günlerdir o siteye adımını bile atmamıştı.

Olaylar istediği gibi, ama kendi kontrolü dışında gelişiyordu.

"Bütün bunları ben mi yapmışım?" der gibi Sevinç'e baktı. Sevinç'in gözleri ışıl ışıldı.

"Hayır! Ben ödev falan göndermedim!" demenin âlemi yoktu. Şövalyeliğin sırası değildi! Her şey yoluna girmişti işte. Gizli bir el, karışıklıkları bir anda düzeltivermişti. Önemli olan bu değil miydi?

Öğretmeni, "Özellikle dedesini anlattığı bölüm harika!" diye devam etti. "Şu bölümü okumadan geçemeyeceğim:

"İstanbul dedeme kalmıştı. Şehrin borazancısıydı o! Bomboş sokaklarda, borusuyla marşlar çalarak tek başına dolaşıyor, istediği eve girip çıkıyordu."

Ali, kesinlikle böyle bir şeyler yazmamıştı. "Kalıbımı basarım ki, yalan!" diye bağırmak çok isterdi, ama yapamazdı. Bir hırsız, Facebook hesabını, dahası elektronik posta adresini ele geçirmiş

olmalıydı! İşin tuhafı, kötülük değil, iyilik yapan bir hırsızdı.

Öğretmen devam etti:

"Dedem savaştan korkuyordu. Savaş, insanların ömrünün kısaltılması için icat edilmişti. Oysa o, uzun ömürlü ve sağlıklı yaşamak istiyordu. Evlere girip çıkıyor, bahçelerdeki ağaçlara tırmanıyor, dallardaki meyveleri mideye indiriyordu. Ömrü uzatmanın tek kuralı vardı: Barış. Sürekli barış! Doğayla, insanlarla, kendiyle, hayvanlarla...

"Aynen öyle yaptı. Çocuklarla, büyüklerle, kedilerle, kuşlarla, evlerle, bulutlarla, kaldırım taşlarıyla arkadaş oldu.

"Sokak hayvanlarını gözleyip durdu. Borusundan farklı sesler çıkararak farklı hayvanları çağırmayı öğrendi. Kedileri, köpekleri bir araya toplayabiliyor, isterse tek tek de çağırabiliyordu. Kısa sürede onlara hükmetmeyi öğrenmişti. Gözün gördüğü her şey ondan soruluyordu. Sokakların kralıydı o!

"İyi bir yönetici olmanın tek bir şartı vardır. O da, hiç kimseyi yönetmeye ihtiyaç duymamaktır... İşte, dedem bu kuralı harfiyen yerine getiriyordu. Hiçbir şey yapması gerekmiyordu. Her şey nasıl olsa tıkır tıkır çalışıyordu.

"Kediler zamanı gelince uyukluyor, avlanıyor ve miyavlıyordu. Köpekler tam zamanında gerinmeyi, havlamayı ya da ulumayı beceriyordu.

"Güneş, her defasında doğudan doğup, batıdan batma görevini eksiksiz yerine getiriyordu.

"Rüzgârlar harika çalışıyordu. Lodos hiç şaşmadan güneybatıdan, poyrazsa kuzeydoğudan esiyordu.

"Yağmur da işini düzgün yapıyordu. Islak olmayı asla ihmal etmiyordu.

"Kar, ah kar! Nasıl sorumluluk sahibiydi bilseniz... Bir dediğini iki etmemişti şimdiye kadar. Hiç bir zaman siyah, mavi, mor ya da kırmızı olmazdı. Hep, olması gerektiği gibi bembeyazdı.

"Tavuklar yönetmeliklere uyuyor, 'gıd-gıd-gıdaaak' sesi çıkararak gıdaklayabiliyordu. Horozlar sanki yıllarca şan dersi almış gibi, müzik prensiplerine sıkı sıkıya bağlıydılar. İster erken ötsünler ister geç, 'ü-ürrrüüü-üüü' sesini mi minör tonundan çıkarabilmeyi

başarıyorlardı.

"Dedem de yattığı yerden mutlu mutlu, 'Benim yapabileceğim bir şey yok,' diye düşünüyordu. 'Her şey yolunda.'

Tabii ki, iyi yönetici olmanın da büyük zorlukları vardı. Dedeme de çok önemli bir görev düşüyordu. Aklını kullanıp, bu gidişatı bozmamak.

"O da bunu tam anlamıyla yerine getiriyordu.

"Nasıl mı?

"Çiçekleri, arıları, kelebekleri ürkütmeden, suları kirletmeden, gereksiz yere gürültü yapmadan, fazla harcamadan, fazla biriktirmeden yaşayıp gidiyordu işte!

"Hayatını böyle sürdürürse, herkesten daha yavaş yaşlanabileceğini fark etmişti. Yaşamını uzattıkça uzattı. Bunun için ne gerekiyorsa yaptı. 'Sayılı zaman çabuk geçer,' derler. Bu yüzden saat bile takmadı. Hele saniyeleri gösteren şatafatlı kol saatleriyle hiç işi olmadı! 'Şu saatte şurada ol!' diyenlerden bucak bucak kaçtı. Kendi zamanını yarattı.

"Hiçbir arkadaşı bugünlere kadar gelemedi. Kötü beslenmeden, aşırı hırstan, hüsnükuruntudan, savaşlardan dolayı erkenden ölüp gittiler. Ama dedeme hiçbir şey olmadı. O hâlâ bizimle ve yavaş yavaş yaşlanmaya devam ediyor."

Öğretmen okumayı tamamladıktan sonra derin bir nefes aldı. Sınıftaki çocuklar çok etkilenmişti. Kimisi alkışladı, kimisi de sıra kapaklarına vurarak korkunç sesler çıkardı.

Sevinç, "Yaşasın Ç harfi kardeşliği!" diye ciyakladı.

Ali ne yapacağını bilemiyordu. İyice canı sıkılmıştı. Böyle bir yazı kesinlikle yazmamıştı. Ama, 'Kim yazdıysa, pes doğrusu!' diye düşündü. 'Dedemin karakterini çok iyi anlamış.'

"Bunları ben yazmadım!" diye bağırıp çağırsa bile kimseyi inandıramazdı. Kendini zorlayarak sevinçli kalabalığa katıldı. Otuz iki dişini birden göstererek sırıttı. Herkesi tek tek kucakladı.

Ali, o gece yatakta sağa sola dönüp bir türlü uyuyamadı.

Ödevini kim yazmıştı? Öğretmene kim göndermişti? Bilgisayarını kim çalmıştı? Bilgisayarını çalan hırsız, ödevini tamamlamış olabilir miydi?

Pencerenin kenarındaki koltuğa tünedi. Karanlığı delen irili ufaklı ışıklara baktı. 'Yüz binlerce ev!' diye düşündü. Bilgisayarı onlardan birindeydi, ama hangisinde?

Kim bilir şu anda hırsız, Ç Harfi Kardeşliği grubuna ne tür mesajlar atmakla meşguldü?

Ali de herhangi bir yerden internete girip, gruba tüm gerçekleri açıklayabilirdi. Hırsızın önünü kesebilirdi. Ama okulda aldığı onca övgü çöpe mi gidecekti o zaman? Dedesiyle ilgili o güzel yazı herkesi büyülemişti. "Ben yazmadım, başkası yazmış," demeye cesaret edemezdi. Bu durumu kabullenmekle de resmen suç ortağı olmuştu. Kendi yazmadığı bir yazıyı çalmıştı. Hırsızının yazısını çalan bir hırsızdı o!

Her şey bu kadar kötü müydü yani? Hani, "En kötü durumun bile iyi bir yanı vardır," derler. Hiç umut veren bir yan yok muydu bu olayda?

"Var!" diyerek yerinden zıpladı.

Hırsız bilgileri ele geçirebildiğine göre, bilgisayarı çalışır durumda olmalıydı! En azından bu rahatlatıcı bir bilgiydi.

Öfkeyle ayağa kalktı. Sinir içinde, evlerin ışıklarına daha dikkatlice baktı. Ne yapıp edip, bilgisayarını tekrar ele geçirmeliydi! Ama nasıl?

"Bilgisayarım nerede? Hangi evde? Yerin altında mı, göz hizasında mı, yoksa gökte mi?"

Bu soruların içinden çıkması mümkün değildi. Sinirden kasılmıştı. Kendini yorgun hissediyordu. Sanki bir ton çimento taşımış gibiydi. Koltuk onu bir mıknatıs gibi yavaş yavaş kendine çekti. Oracıkta uyuyakaldı.

Ali'nin Rüyasındaki Evler

Rüyasında ev ev dolaştı durdu. "Bilgisayarımı kaybettim. Burada mı?" deyip, ilk gördüğü evden içeriye dalıyordu. Girdiği evler daha önce gördüklerine benzemiyordu. Ama her gittiği evde mutlaka anne ve babasıyla karşılaşıyordu. Annesi hiç konuşmuyor, sorulara cevap vermiyordu. Babası ise kâğıtlara yazılar yazıp duvarlara yapıştırıp duruyordu.

İlk girdiği evin içi bomboştu. Ama duvarlarında gömme dolaplar vardı.

"Bu nasıl ev?" diye korkuyla bağırdı. Sesi yankılanarak geri döndü. "Buuu nasıl evvvv!" Bir anda yüreği buz kesmişti. Aniden dolabın birinden babası çıktı. Duvara, üstünde "DOLAP EV" yazan bir kâğıt yapıştırdı.

Sonra, dolapların içinden koltuklar, sehpalar çıkarıp, sağa sola yerleştirdi. Boş oda, bir anda oturma salonu olmuştu. Ali'nin salonda oturmak gibi bir niyeti yoktu.

"Çalışma odasına gitmek istiyorum!" diye bağırdı. "Bilgisayarım orada olabilir!"

Babası koltukları dolaba geri koyup, bir başka dolaptan çalışma masası ve sandalye çıkardı. Boş mekân, bu defa da çalışma odasına dönüşmüştü.

Ali hayretle masaya doğru ilerledi. Masada bilgisayar yerine bir daktilo vardı. "Yanlış adresteyim," diye mırıldandı. Koşarak dışarı çıktı. Üstünde tavşanların hoplayıp zıpladığı, geniş basamaklı bir merdivenle karşılaştı.

"Bu merdiven bir eve gidiyor mu?" diye merakla sordu.

Basamaklarda babası beliriverdi. Merdivenin en üst basamağına bir kâğıt astı. Kâğıtta, "BU MERDİVEN EVİN KENDİSİDİR ZATEN"

yazılıydı. Birden annesini fark etti. Annesi üçüncü basamakta oturuyor, tavşanlara havuç verip, turpları suluyordu. Üçüncü basamak, evin bahçesi olmalıydı.

Babasına, "Beni salona götür," dedi.

Babası gülerek, "İlk iki basamak salondur," dedi.

Gerçekten de, merdivenin ilk basamakları diğerlerinden genişti. Basamaklara sandalyeler, koltuklar, sehpalar koymuşlardı. Ali'nin bilgisayarı çalışma odasında olabilirdi.

Onuncu basamağa kadar tırmanıp, evin çalışma odasını buldu. Kırık dökük, beyaz bir masa ve üstünde pinekleyen, fosforlu gözlü bir kediyle karşılaştı. Gözleri otomobil farı gibi, baktığı yeri aydınlatıyordu. Ne yazık ki, Ali'nin bilgisayarı burada da yoktu.

Umutsuzca merdivenin sonuna kadar tırmandı. Uçsuz bucaksız, yemyeşil bir ovaya ulaştı.

Ovada neşe içinde yürüdü. Arılar vızıldıyor, kelebekler uçuşuyordu. Uzaklarda bir yerde annesi ip atlıyor, babası top oynuyordu. İleriye koştu. Koştukça, ufuk çizgisi yakınlaşacağına uzaklaştı.

Sağında aniden bir dağ belirdi. Dağın hemen dibinde dev bir dönme dolap vardı. Yanı başında ise dedesi duruyordu. Ali, onu görünce çok sevindi. Kollarını çaresizce iki yana açarak, "Ev ev dolaşıyorum. Bilgisayarımı arıyorum," dedi.

Dedesi, "Merak etme," der gibi baktı ve elindeki boruyu öttürdü.

Annesi ve babası, köpekler, kediler, karga ve martılar bir anda yanına üşüştüler. Sevinçle dönme dolaba bindiler. Ali ve dedesi onları izledi.

Dedesi güldü.

"Bu dönme dolap bir evdir," dedi.

Elindeki telefonun bir düğmesine basarak, dolabı hareket ettirdi. Bu, amcasının hediye ettiği telefondu. Yavaş yavaş yükseldiler. Biraz sonra dönme dolap durdu. Ali hayretle, dağın yamacında, tam kendi göz hizasında bir televizyon olduğunu gördü.

Dedesi Musa Bey, "Burası televizyon odamız," diye mırıldandı. Elindeki telefonu dağa tutarak televizyonu çalıştırdı. Ekranda

aniden amcası belirdi.

Amcası Sedat Bey sırıtarak, "Bu televizyonun ömrü birkaç saniye sonra tükenecek!" dedi.

Gerçekten de, televizyon ekranı bir anda kararıverdi.

Dedesi dönme dolabı biraz daha döndürdü. Azıcık yükseldiler ve durdular.

Bu sefer de tam kendi hizalarında, dağın yamacına yerleştirilmiş bir mutfakla karşılaştılar. Mutfağın önündeki düzlüğe atladılar. Çay içip, kek, pasta yediler. Çene çalıp, gevezelik ettiler.

Sonra tekrar dönme dolaba binip yükseldiler.

Bu defa, dağın yamacına oyulmuş bir çalışma odasıyla burun buruna geldiler. Odada masa, sandalye ve bir de kitaplık vardı. Ali heyecanla odaya atladı. Sağı solu didik didik etti. Ne yazık ki, burada da bilgisayarı yoktu.

Dönme dolap döndükçe, bahçeler, yatak odaları, banyo ve tuvaletlerle karşılaştılar. Ama bilgisayardan eser yoktu.

Tur tamamlanır tamamlanmaz, Ali dışarı fırladı. Koşmaya başladı. Bilgisayarı bir yerlerde olmalıydı, ama nerede? Etrafta ev falan gözükmüyordu. Zaten rüyalar âleminin sınırına gelmiş olmalıydı. Çünkü karşısına kocaman bir duvar çıkmıştı.

Kerpiç duvarın yanında babası duruyordu.

"Bu duvarı delip, evlere nasıl ulaşabilirim?" diye ona sordu.

Babası gülerek duvara bir kâğıt yapıştırdı. Kâğıdın üstünde, "BURASI BİR EVDİR!" yazılıydı.

Ali hayretle, "Böyle ev mi olur?" dedi. "Bu düpedüz bir duvar."

Babası güldü.

"Bu ev bir İsviçre çakısına benzer," dedi. "Her şey içindeki yuvalara gizlenmiştir." Elini uzatıp, duvarın bir parçasını kendisine doğru çekti. Tuttuğu parça, tıpkı çakının içinden çıkan bir bıçak gibi onlara doğru geldi.

Babasının tuttuğu parça birbirinin üzerine katlanmış başka parçalardan oluşuyordu. Sonra babası onları yatay bir hale getirdi ve katları açtı. Bir masa meydana geldi. Daha sonraki parçanın içindense, yine aynı şekilde katlanarak açılan bir mutfak tezgâhı

çıktı. Duvarda bazı çekmeceler olduğunu gördü. Onlar dolaplar olmalıydı. Çekmecelerin içinden, katlanmış sandalyeler çıkarıp açtılar. Duvar bir anda bir mutfağa dönüşmüştü.

Babası aynı yöntemle masa, sandalye ve tezgâhı katlayıp duvara geri soktu. Başka parçaları kendine doğru çekerek bir çalışma odası kurdu. En son çıkardığı parça bir bilgisayardı. Ama ne yazık ki, gerçek bir bilgisayar değildi. Sadece bir maketti.

Ali hayal kırıklığına uğramıştı. "Burda hiçbir şey sahici değil!" diye bağırdı.

Biraz yürüyünce kendini çimenlerle kaplı bir arsanın içinde buldu. Çevreyi kolaçan ederek yürüdü, yürüdü. Aniden, yere dik duran ve dönen koca bir silindirle karşılaştı.

Anne ve babası ortada yoktu.

'Sakın bu da bir ev olmasın?' diye düşündü. Sağına soluna baktı. Silindirin ne kapısı ne de penceresi vardı. Yaklaşınca, tepesinde çatı olmadığını fark etti. Yukardan içine bakmak için, jet hızıyla yanındaki tepeye tırmandı. Bir de ne görsün? Annesiyle babası silindirin yan duvarında oturmuyorlar mı?

Dönme kuvveti onları duvara yapıştırmıştı.

"Çok komik gözüküyorsunuz!" diye sevinçle seslendi.

Babası ayağa kalkınca, yere paralel bir hal aldı. Duvarın üstünden yürüyerek yukarıya, neredeyse Ali'nin yanına kadar geldi. Ellerini tutması için ona uzattı.

Ali çabaladı, ama dönen babasının ellerini tutmayı başaramadı. Onlara katılmaktan başka çaresi yoktu. Pürdikkat, sağa sola tutunarak, silindirin içine süzülüverdi. Vay canına! Bir anda dönme kuvvetinin etkisine girip, o da duvara yapışıvermişti. Ali de artık yere paralel, yan duvara dik yürüyebiliyordu. Bambaşka bir boyuttaydı!

"Şimdiye kadar düşündüğüm her şey yalanmış!" diye sevinçle kollarını iki yana açtı. "Çünkü, hiç yere paralelken düşünmemiştim." Bilgisayarı bile aklına gelmiyordu artık. Mutluluk bu olmalıydı!

Aniden bir ses, kulaklarını tırmaladı.

"Eskiciiiiii!"

Eskiciii!

Kan ter içinde uyandı. Rüyasında duyduğu ses gerçek hayatta da devam ediyordu.

"... ayakkabi alirim, gömleek aliriiim, kiytaaap alirim, masa, sandalye alirim. Bilgisayar aliriiim!"

Eskiciler bilgisayar da mı alıyordu artık? Alıp da ne yapıyorlardı? Ömrü tükenmiş bilgisayarların Afrika ülkelerine gönderildiğini bir belgesel filmde izlemişti. Bu bilgisayarlar Afrikalılar'ın ne işine yarıyor olabilirdi? Zürafaların eğitiminde mi kullanılıyordu? Afrika çok sıcaktı. Fillerin kulakları rüzgâr yaptırmaya yarayabilirdi. Bilgisayarlar, fillerin "kulak egzersizi eğitimi"nde kullanılıyor olabilir miydi?

Soruların cevabını bulmak için pijama ve terliklerle kendini dışarıya attı.

Sesin geldiği yöne doğru koştu. Kendi yaşlarında siyah kıvırcık

saçlı bir çocuk, tekerlekli bir arabayı sürerek bağırıyordu. Arabanın içi, eski lambalar, resim çerçeveleri, bilgisayar ekranları, kırık fincan ve tabaklarla doluydu.

Bilgisayarının nerede olduğunu bu satıcı çocuk bilebilirdi. Öyle ya, çalışmayan bilgisayarları çöpçüler topladığına göre, işe yarıyorlardı demek. İşe yaradıklarına göre, toplandıkları bir yer olmalıydı. Çocuğu dikkatlice süzdü.

Üstündeki mavi puanlı gömlek hiç de yabancı değildi. Aniden hatırladı! Bu, geçenlerde söyleşi yaparken amcasının giydiği gömlekti. "Kalıbımı basarım ki o!" diye bağırdı.

Çocuğun ayağındakilerse, amcasının Küba'dan getirdiği sandaletlerin tıpatıp aynısıydı.

'Bir hırsız olabilir mi?' diye düşündü. Olamayacağı sonucuna vardı. Eskicinin üstündekiler, büyük olasılıkla amcasının bir kere kullanıp sonra attığı şeylerdi.

Peşinden koşarak, arabanın önüne geçti. Nefes nefese eskiciyi durdurdu.

Eskici çocuk, Ali'yi tanımıştı. Belli ki, o da sıkı bir Facebook kullanıcısıydı. Eskici çocuk alaycı bir ifadeyle, "Aa Bay Ç! Burada bizimle!" dedi.

"Ben Bay Ç değilim. İsmim, Ali Hoşgörüç," diye düzeltti Ali.

Eskici kendi isminin sorulmasını bekledi. Ali sormayınca, ismi yokmuş gibi davranmasına biraz bozuldu.

"Ben Ümitsu," diye vurguladı. Sonra da burnubüyük bir edayla, "Biz sana Bay Ç diyoruz," diye devam etti.

Ali merakla, "Siz kimsiniz?" diye sordu.

"Biz, teneke.com'lularız," diye cevap verdi Ümitsu.

Ali daha önce bu ismi hiç duymamıştı.

"Biliyor musun, günlerdir sanal âlemde aranıyorsun. En çok arananlar listesinde birincisin."

"Tahmin ediyorum," dedi Ali. "Bilgisayarım bozulduğu için bir türlü internete giremiyorum."

"Evet," dedi gülerek Ümitsu, "herkes Ali Hoşgörüç'ün hangi cehenneme gittiğini konuşuyor."

"Amcamın gömleğini giyiyorsun," dedi Ali.

"Hayır," dedi Ümitsu.

"Onun. Kesinlikle," diye ısrar etti Ali. "Bu gömleğin bir örneği yok! Amerika'dan geldi."

Eskici çocuk gülümseyerek, "Bu, Fena Halde Canı Sıkılan Adam'ın gömleği," dedi.

"İşte, o benim amcam."

"Olabilir," dedi Ümitsu. "Bay Fena Halde Canı Sıkılan Adam bulunmaz bir kaynak. Giydiği her şeyi, kirlenir kirlenmez atıp yenisini alıyor. Çamaşır yıkamak o kadar mı zor? Ama bu huyu, çok işime yarıyor doğrusu. Bu sayede, bir dolap dolusu giysim oldu. Ben onu çok seviyorum. Haksız mıyım?"

Ali, Ümitsu'nun kurabiye kırpıntılarıyla dolu yüzüne, kırmızı yanaklarına, reçel izli dudaklarına baktı. Ümitsu komik bir çocuktu.

Gülerek, "İsmini değiştirdi. 'Bay Tamam, Anladık Siz Haklısınız' oldu," dedi.

Ümitsu kocaman bir kahkaha patlattı.

"İşte bunu bilmiyordum."

İki çocuk kısa sürede kaynaşmışlardı. Birbirlerini çok merak ediyorlar, akıllarına ilk geleni jet hızıyla birbirlerine soruyorlardı.

Bir ara, "Sana bir şey daha sormak istiyorum," dedi Ali, çekinerek. "Bilgisayarım bozuldu. Bozulmakla kalmayıp kayboldu. İnternete giremiyor, postalarıma bakamıyorum. Ödevimi tamamlayamadım. Ama ona rağmen, biri ödevimi tamamlayıp internetten öğretmenime göndermiş. Sanırım, elektronik posta adresim ve bilgilerim ele geçirildi. Senin anlayacağın, tam bir bilmece! Çözmemde yardımcı olabilir misin?"

Ümitsu güldü.

"Ne yani, bundan şikâyetçi gibi görünüyorsun! Ne güzel ödevin tamamlanmış, fena mı?"

Ali ağzından baklayı çıkarıverdi.

"Bilgisayarımı alan kişinin kim olduğunu bildiğini düşünüyorum," dedi.

Ümitsu soruya cevap vermedi. Gülerek arabadaki makine parçaları arasında duran turpları gösterdi.

"Bu turpları nereye götürüyorum biliyor musun?"

Ali ısrarcıydı.

"Adresimi ele geçirenler kimse, beni onlara götürebilir misin?"

Ümitsu, kendisine hiçbir şey sorulmamış gibi davranmaya devam etti.

"Köstebeklere," dedi. "Mahallede köstebek besliyoruz."

Ali, "Bana yardımcı olursan sevinirim," diye üsteledi.

Ümitsu güldü. "Bence sen doğru iz üzerindesin," dedi. "Eğer bilgisayarını bulmak istiyorsan, beni takip etmen yeterli."

Ali'nin yüreğine su serpilmişti. Tahmin ettiği şey doğruydu. Ümitsu'nun yanından bir saniye bile ayrılmamalıydı. Bütün bir günü birlikte geçirdiler. Mahalleleri dolaşıp, çöp topladılar.

Ümitsu için özel olarak bırakılmış kitap kolileri buldular. Beraberce kolileri arabaya yüklediler.

"Kütüphanemiz zenginleşiyor," dedi. "Bazı kitaplar moda olmaktan çıkıyor. Yerine, yeni moda kitaplar geliyor. İnsanlar eskilerinden kurtulmak istiyor. Ben de o kitapları topluyorum."

Akşamüstü, şehrin gecekondu mahallelerinden birine vardılar. Ümitsu, derme çatma bir gecekonduda yaşıyordu.

Yolda Ali'nin amcasının paltosunu, şapkalarını, ayakkabılarını giymiş insanlarla karşılaştılar. Ali her defasında, "Aa, amcamın İspanya'dan aldığı palto!", "Amcamın Japonya'dan getirdiği şapka!" diyerek şaşkınlığını dile getiriyordu. Amcasının çocukluğundaki bahriyeli kıyafetini giymiş minik bir kızla bile karşılaştılar.

Sonunda tepedeki küçük bir kulübeye ulaştılar.

Bahçede tavşanlar, kediler, köpekler ve köstebekler cirit atıyordu.

Kapıda neon ışıklarıyla, "Hoş geldiniz" yazılıydı. Ihlamur ağacının dallarına çeşitli bilgisayar ekranları asılmıştı. İçeriye girdiler.

İçerisi tütsü kokuyordu. Eksik taşlı kristal avizeler, muzlar ve reçel kavanozları iplere bağlanarak tavandan aşağı sarkıtılmıştı.

Odun sobasının hemen yanında bir sarman kedi pinekliyor, fötr şapkalı bir köpek, kitaplığın rafında kestiriyordu. Bozuk bir vantilatör aksayarak çalışıyordu. Yerde halı görevi gören yüzlerce kâğıt uçak vardı. Sağa sola, üstüne tumturaklı atasözleri yazılı bezler asılmıştı.

İçeride onlarca bilgisayar vardı. Kimisi paramparça, kimisiyse yeni alınmış gibi pırıl pırıldı. Ahşap masanın üzeri dizüstü bilgisayar doluydu.

Ali masayı hemen tanıdı. "A, bu geçen sene attığımız masa!" deyiverdi.

"Olabilir," dedi Ümitsu. "Niye attığınızı anlamadım. En az kırk yıl daha kullanılır bu. Kestane ağacından."

Masadaki bilgisayarlardan birini işaret etti.

"Sanırım asıl ilgilenmen gereken konu, masanın üstünde duruyor."

Ali diğerleri arasından kendininkini tanıdı. Heyecanla, "Bilgisayarım!" diye bağırdı.

"Merak etme, onu hayata döndürdük," dedi gülerek Ümitsu. Çekmeceyi açıp, içinden küçük yassı bir plaka çıkardı. "Bu fazlalığı çıkarınca, vızır vızır çalışmaya başladı."

Ali, Ümitsu'nun elindeki minik plakaya pürdikkat kesildi.

"Bu nedir?"

Ümitsu güldü.

"Ömür törpüleme mühendislerinin bir icadı," dedi. "Bilgisayarın son derece gizli bir bölgesine yerleştirilen elektronik mikrodevre. Alındıktan dört yıl sonra bilgisayarın çalışmasını sonlandırmak için tasarlanmış. Önce yavaş yavaş bazı işlevlerini sonlandırıyor. Sonra günü gelince de aniden bilgisayarın çalışmasını durduruyor. Garip sesler çıkararak ekranı karartıyor. Kullanıcı, bilgisayarının bozulduğunu sanıyor. Tamirciye gidiyor.

"Tamirci de ona, 'Yapacak bir şey yok! Yeni bir bilgisayar almalısınız!' diyor. Böylece bilgisayar satışları katlanarak artıyor. İyi numara, değil mi?

"Ama bu devreyi çıkartırsan sorun çözülüyor. Bilgisayar eskisi gibi tıkır tıkır çalışıyor."

Ali, "Amcam!" diye iç çekti.

"Evet, ne yazık ki Fena Halde Canı Sıkılan Adamlar yüzünden, 'Yapacak bir şey yok,' diyenlerin sayısı arttı."

"Şimdi bütün bilgilerime kavuştum mu yani?"

"Elbette. Hatta ödevine benim yaptığım bazı eklemeler de var."

Ali tahmin etmişti. Ümitsu'nun omuzuna şakacıktan vurdu.

"Dedemin hikâyesini geliştiren sendin, değil mi? Öğretmen özellikle o kısmı çok beğendi."

"Evet. Deden Musa Bey'in çok renkli bir kişiliği var. Sen de o kadar güzel sorular sormuşsun ki, hikâyenin yarım kalmasına gönlüm razı olmadı."

Ümitsu dost canlısı bir çocuktu. İlk bakışta Ali'
ye sır küpü, sert bir kaya gibi görünmüştü. Ama gerçek tam tersiydi. En gizli sırlarını beş dakika içinde anlatmaya hazırdı. Yufka yüreklinin tekiydi!

"Odamın gizli bölmelerini sana göstermek istiyorum," dedi.

Duvarın köşesinden bodrum kata ince bir merdiven iniyordu. Gıcırdıyan basamaklara basarak aşağı indiler. Büyük bir ahşap kapıya ulaştılar. Kapının üstünde ÖMÜR UZATMA DAİRESİ yazan bir tabela vardı. Hemen altındaysa, *Burada hiçbir şey atılmaz. Yenisi alınmaz. Yavaş yavaş eskimesine izin verilir,* yazılıydı.

Ümitsu, kapıyı özenle açtı. İçerisi binlerce çorapla doluydu. "Teki kaybolmuş çoraplar koleksiyonum," dedi.

Ali bir anda rahatlamıştı. "Ben de kaybolan çorap teklerim nereye gidiyor, diye düşünüyordum hep."

Ümitsu, üstünde IVIR ZIVIR yazılı başka bir kapıyı açtı. İçerisi para doluydu.

"Vay canına ne kadar zenginsin!" diye bağırdı Ali.

"Bunların kıymetini ancak ben bilirim. Hepsi kullanımdan çekilmiş paralar. Beş kuruş bile etmiyorlar."

DERME ÇATMA yazılı başka bir kapıyı açtı. İçeride binlerce kâğıt parçası vardı.

"Burası da kullanılmayan şiirler deposu. Giderek sayıları artıyor," dedi. "Sanırım, insanlar şiire daha az ihtiyaç duyuyorlar."

HAVA CIVA yazılı kapıyı açıncaysa, içerisinin kelimelerle dolu

olduğunu gördü Ali.

Ümitsu gülerek, "Kullanılmayan kelimeler odası," dedi.

"Cicili", "mostra", "habbe", "potur", "kukuriku" gibi kelimeler beyaz kâğıtlara yazılıp odaya atılmıştı.

Ali merakla, kâğıt denizine elini daldırıp kelimeleri karıştırdı. Koluna dolanan bir kâğıtta "Hoşgörüç" kelimesinin yazdığını fark etti.

"Bu kelime kullanılıyor ama!" diye haykırdı.

Ümitsu gülerek kâğıdı yırttı.

"Bazıları tekrar hayata dönebiliyor. Burası sadece bir bekleme odası."

Sondaki kapının üstünde hiçbir şey yazmıyordu. Ali kapıyı açtı. Oda bomboştu.

"Burası ne odası böyle?" diye merakla sordu.

"Burası, Ertelenmiş Zamanlar Odası."

"Bunu tam anlamadım," dedi Ali.

"Yani, hiçbir şey odası!"

"Hiçbir şey diye bir şey var mı gerçekten?"

"Olmaz mı?" dedi Ümitsu. "Yapmak istediğin şeyleri ertelersen, hiçbir şey yapmamış olursun. Şimdi değil de ilerde sahip olmak istediğin şey, hiçbir şeydir ya da gitmek isteyip de gitmediğin her yer, hiçbir yerdir. İlerde kullanırım diye bir kenara koyduğun zaman da, hiçbir zamandır."

Ali'nin iyice kafası karışmıştı.

Yukarı çıktılar.

Atılmış şiirlerden, yırtık anı defterlerinden konuştular...

Ümitsu çok ilginç bir insandı. Küs insanların eski e-postalarını biriktirmekten zevk alıyor, bitirilmemiş hikâyeleri tamamlıyordu. On ayrı isimle edebiyat dergilerine şiirler, hikâyeler yolluyordu.

Ali hayretle, "Niçin kendi ismini kullanmıyorsun?" diye sordu.

"Yazdıklarımın hepsini bozuk bilgisayarların içinden çıkarıyorum. Tamamen bana ait yazılar değil onlar. Mahsusçuktan yazarım ben! Sadece insanların yazdıklarını birleştiriyorum, o kadar. Bazen kendi katkılarımla onları zenginleştiriyorum. Şaşarsın, hayatta karşılaşma olanağı olmayan, taban tabana zıt insanlar o kadar

benzer şeyler yazıyorlar ki. Bazen de, birbirine benzemeyen insanlar benzer nedenlerle sıkılıp, yazı hayatlarına son veriyorlar."

"Benim gibi, soru sorma isteğiyle yanıp tutuşan birilerine de rastladın mı?"

"Olmaz olur mu?" dedi Ümitsu. "Yüzlerce!"

"Ama insanlar genellikle cevabını bildikleri soruları sormayı yeğliyorlar."

Ali onu tanıdığı için çok mutluydu. 'Vay canına, işleri yoluna koyan birileri var demek!' diye düşündü. Hiç kimsenin bilmediği şeyleri biliyordu. Ali ona hayran kalmıştı.

"Kim bilir kaç ödevi tamamladın şimdiye kadar?" diye sordu.

"Sayısız," dedi Ümitsu. "Hepsi de iyi not aldı. Abuk sabuk bile olsa, her metinde parıldıyan bir yan vardır. Önemli olan içindeki cevheri çıkarabilmekte."

Ali heyecanla, "Sen eğitimci olmalısın!" diye bağırdı.

Rıza Bey'in gizli planı

O sırada Aliler'in evindeyse, babası Rıza Bey sinirli sinirli turluyordu. Rıza Bey'in sabrı tükenmişti. Ç harfinden çok sıkılmıştı. Eşine, "Olaylar aldı başını gidiyor," diye gürledi, "bu saçmalığa bir son vermek lazım!"

Ayla Hanım ona, uzun bir sessizlikle cevap verdi. Bu "hayır" mı, yoksa "evet" mi demekti?

Rıza Bey sesinin tonunu yükseltti.

Ayla Hanım, "Onu itmemelisin," diyen gözlerle baktı sadece.

Rıza Bey, "Biliyorum," dedi. "Ben de yeni bir taktik geliştirmeye karar verdim. Ne, biliyor musun?"

Ayla Hanım oralı değildi.

Rıza Bey uzun süre, "Ne?" diye sormasını bekledi. Soru gelmeyince, yüksek perdeden devam etti.

"Ç Harfi Kardeşliği grubunu eve yemeğe davet etmek."

Buna suskun kalmak olanaksızdı.

"O kadar insanı ha?" diye yerinden fırladı Ayla Hanım. "Bu kadar çok insana nasıl yemek yapacaksın? Evi batırırsın! Yangın çıkarır, su bastırır, mutfağı çöp fabrikasına döndürürsün!"

"Çok sayıda olduklarını sanmıyorum. İsimler sözlüğüne baktım. İsmi ya da soyadı Ç harfiyle biten çok az insan var zaten. En fazla sekiz, bilemedin, taş çatlasa, on kişi gelebilir."

Yine de, yığılmayı önlemek için sayıyı okuldakilerle sınırlamaya karar verdi. Ayla Hanım'ın susmaktan başka çaresi yoktu. Rıza Bey, "bu yemek boşa gitmeyecek" edasındaydı. Bir hınzırlık düşündüğü besbelliydi.

Eşinin kulağına, "Dost gibi yaklaşıp, kaleyi içerden fethedeceğim," diye fısıldadı.

Davet fikri, hemen akşamına Ali'ye iletildi. Rıza Bey yemek

fikrine o kadar odaklanmıştı ki, Ali'ye bilgisayarını nasıl bulduğunu sormamıştı bile.

Ali memnun olmuştu. "Ama nasıl olacak?" diye tam soracaktı ki, babası yaptığı afişi burnuna dayadı.

"Bunu okulun duvarına asabilirsin."

Afişin en tepesine kalın uçlu kırmızı kalemle HARİKA BİR YEMEK ORGANİZASYONU yazılmıştı. "Pazar günü, saat beşte! Sadece ismi ya da soyadı Ç harfiyle bitenler için. Gelmek isteyenler, Ali Hoşgörüç'e ismini yazdırsın!"

Ali sevinçten havalara uçtu. Bu afiş bir barış anlaşması olarak da görülebilirdi. "Hoşgörüç" soyadı afişe yazıldığına göre, sonunda babası tarafından da kabullenilmişti.

Ertesi gün sevinçle afişi okulun girişine astı.

Çocuklar bir anda afişin etrafına üşüştü. Kalabalıktan neşeli sesler yükseliyordu.

"Bay Ç'nin yemeği!"

"Bay Ç'nin babası yemek hazırlayacakmış!"

"Bay Ç, Ç Harfi Kardeşleri'ni bir araya topluyor!"

"Bay Ç sonunda babasına kendini kabul ettirdi!"

Ali mutluluktan kıpır kıpırdı. Öte yandan, bir huzursuzluk içini kemirmeye başlamıştı: "Bay Ç" de nereden çıkmıştı şimdi? Afişin altındaki ismi okumuyorlar mıydı? Orada düpedüz "Ali Hoşgörüç" yazılıydı. Birkaç kere, "Bay Ç değil, Ali Hoşgörüç!" diye düzeltmeye kalktıysa da fayda etmedi.

Hele bir kızın, "Burda 'Ali Hoşgörüç' yazıyor. O kim?" sorusuna, Sevinç'in "Bay Ç!" diye cevap vermesi, yarasına tuz biber ekti.

Kız da, "Ha anladım. Baştan söylesene!" deyince, Ali'nin sıkıntısı biraz daha arttı.

Tıpkı tamirciler gibi, "Yapacak bir şey yok," demekten başka çaresi kalmamıştı.

Öğle tatilinde, Ali'nin önünde uzun bir kuyruk oluştu. Ali

hayretle, ismini yazdırmak isteyenlere baktı. "Bu kadar kişinin adı Ç harfiyle bitiyor olamaz!" diye söylendi.

Hemen yanındaki Sevinç güldü.

"Uzun süredir Ç Harfi Kardeşliği grubuna girmediğin anlaşılıyor," demekle yetindi.

Çocuklar teker teker isimlerini söylemeye başlayınca, gerçek ortaya çıktı.

"Mehmetç."

"Ziyaç."

"Hüseyinç."

"Zehraç."

"Ayşeç."

"Serdarç."

"Hülyaç."

"Duruç."

Çocuklar isimlerinin sonuna birer Ç harfi ekleyivermişti.

“Bunda anlaşılmayacak bir şey yok,” dedi Sevinç. “Herkes Ç harfi grubuna katılmak istiyor. Son yıllardaki en başarılı proje bu! Face’te on bin kez tıklandık! Aramızda inanılmaz bir dayanışma

oluştu. Şimdiye kadar birbirimize yedi bin mesaj attık! Hepsi bu sihirli Ç harfi sayesinde oldu."

Ali, Ç Harfi Kardeşliği grubuna epeydir girememişti. Eve gidince, gruptaki yazışmalara baktı. Gözleri fal taşı gibi açıldı.

Okumadığı binlerce mesaj birikmişti. Yokluğunda grup büyümüş, herkesin her türlü sorununu anlattığı bir ortam haline gelmişti. Kimisi annesinden, kimisi zeytinyağlı dolmadan, futbol takımından, kimisi de papatyalardan bahsediyordu. Mesaj kutusu ıvır zıvırla dolmuştu. Yemek tarifinden, kopyala yapıştır yöntemlerine kadar her konuda mesaj vardı.

Rıza Bey, pazar sabahı yemek için geleceklerin sayısının arttığını öğrenince ne yapacağını bilemedi. Sekiz, on kişi, birdenbire seksen kişiye çıkmıştı. Ama yılmadı. "Bunlar da nereden çıktı şimdi?" diye söylenmedi.

Hayatının yemeğini hazırladı. Ana yemek patatesli, patlıcanlı, kabaklı tavuktu. Yanında da kokulu yasemin pirincinden harika bir pilav vardı. Salata da cabası. Mutfaksa hiç kirlenmemişti, pırıl pırıldı.

Ayla Hanım, "Nasıl becerdin bunu?" diye heyecanla eşine sordu.

Doğrusu Rıza Bey bile bu duruma şaşırmıştı.

"Sanırım seksen kişiye yemek hazırlamak zorunda kaldığımdan," dedi, "ne yapacağımı ilk defa önceden planlamak zorunda kaldım."

Yemek, neşe içinde geçti. Çok önemli bir şeyi fark ettiler. "Yıllardır okulda bir aradayız, ama ilk defa kendi isteğimizle bir araya geldik," dediler.

Yemeğin sonuna doğru, "Sadriç" adlı arkadaşları söz aldı.

"Anlamadığım bir şey var," dedi. "Böyle bir toplantıyı yapmak için hepimiz ismimizin sonuna birer Ç harfi eklemek zorunda mıydık?"

Pes doğrusu! Rıza Bey'in yemeği düzenleme amacı da zaten bu soruyu sormaktı. Sadriç önce davranmıştı.

Kimsenin kolay cevap veremeyeceği bir soruydu bu. Uzun bir sessizlik oldu.

Şuleç ayağa kalktı.

"Ne yazık ki öyle!" diye cevap verdi. "Utangaç, asosyal, beceriksizler ordusuyuz biz!"

Vay canına! Gerçek bu kadar acımasızdı ha!

Zehraç, “Resmen enayi durumuna düştük!” diyerek Şuleç’in görüşüne destek verdi.

Sevinç'in de söyleyeceği bir şeyler vardı. Yüzünde acıklı bir ifade belirdi. "İnternete girmeyince, hepimiz Ali'yi kayboldu zannettik," dedi. "Oysa, o hep yanı başımızda, iki adım ötemizdeydi."

Duruç da onu destekledi.

"İnternete girmekten, sağa sola bakmaya vaktimiz yoktu ki. Sen bile, Ali'nin varlığını internette ünlenince fark ettin. Öyle değil mi?"

Sevinç kızarıp bozardı. Mırın kırın etti. Cevap vermeye çalıştı. Duruç haklıydı. Susmaktan başka çaresi yoktu.

Konuşma sırası, Ali Hoşgörüç'teydi. Madem itiraflar başlamıştı, onun da söyleyeceği şeyler olmalıydı.

"Ali Hoşgörüç olmak güzeldi," dedi. "Bir insana her zaman iki ismiyle birden hitap etmek güzeldir. Ona soylu bir hava verir. İlk başta işler yolundaydı. Ama şimdi, istemediğim bir noktadayım. Ben artık Bay Ç'yim. Herkes bana böyle sesleniyor. İsmimin iki kelimeli olması beni çok gururlandırmıştı. Ama sonunda düştüğüm duruma bakın! İsmim tek kelimeli bile değil. Sadece tek harfli! Ç! Bütün harflerimi kaybettim!"

Gözleri yaşarmıştı. Ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Son bir cümleyle konuşmasını tamamladı: "Bu baş belası Ç harfinden kurtulmak istiyorum!"

Herkes Ali'yi alkışladı. Hep bir ağızdan tam, "Yaşasın Ç harfi kardeşliği!" diyeceklerdi ki, durdular. "Yaşasın kardeşlik!" diye bağırdılar. Bir anda Ç Harfi Kardeşliği'nden vazgeçmişlerdi.

Ayla Hanım, Rıza Bey'e baktı. Bu, eşinin hazırladığı bir komplo muydu?

Rıza Bey, "İnan, ilgim yok!" der gibi kollarını iki yana açtı. Sonra gülerek, "Amcasının işi olmasın sakın," dedi. "Bir program yerleştirip, Ç harfinin ömrünü sonlandırmıştır belki."

ömür törpüleme mühendisleri işbaşında

Daha sonra neler mi oldu? Ali işe, nüfus kâğıdındaki Ç'yi attırmakla başladı. Artık isminde "malum harf" olmadığına göre, grupta kalmasının manası yoktu. Zaten yemekte konuşulanlardan sonra grubun anlamı kalmamıştı.

Grubun dağıldığı haberi internette jet hızıyla paylaşıldı. Yeni üye olmak isteyen hayran kitlesi derin bir hayal kırıklığına uğradı. Ortada fol yok yumurta yokken grubu sonlandırmanın ne âlemi vardı ki?

Ali mesaj bombardımanına tutuldu.

Hiçbirine cevap vermedi. Son gelen mesaj, Ümitsu'dandı.

"Üzülmeyin! Bizde hiçbir şey bitmez, aynı isimde bir grup kurduk. Kaldığınız yerden devam edeceğiz! Yaşasın Ç Harfi Kardeşliği!"

Ali pek oralı olmadı. Kendi grupları artık yoktu, onu ilgilendiren buydu. Grup dağılmıştı, ama üyeleri birbirleriyle daha sıkı fıkı olmuştu.

İnternette vakit kaybetmeyince, daha çok görüşür olmuşlardı. Sürekli bir araya geliyor, piknik yapıp top oynuyor, yemek yiyip çene çalıyorlardı. Hafta sonları yemekli partiler düzenliyorlardı.

Yemeklerden biri, Ali'nin dedesinin evinde gerçekleşti. Yemeğe büyükler de davetliydi. Amcası Sedat Bey, her zaman olduğu gibi son anda yetişti.

Grubun dağıldığını öğrenince sevindi.

"İyi olmuş," dedi. "Hiçbir konuya fazla takılmayacaksın! Kullanıp atacaksın!"

Dedesi Musa Bey, nedense grubun dağılmasına çok üzüldü. Ne olursa olsun bir şeylerin çöpe atılmasına dayanamazdı. Acıklı acıklı onlara baktı.

"Keşke hem bu grubu sürdürüp, hem de birbirinizle görüşseydiniz," dedi.

Çocuklar, Musa Bey'in tepkisine anlam veremediler. Nedenini sordular.

"Elli yıl sonra ellinci, altmış yıl sonra da altmışıncı yaşını kutlardınız. Fena mı olurdu?"

Diyecek bir şey bulamadılar. Sustular. Gerçekten kötü bir şey mi yapmışlardı? Sürdürseler fena mı olurdu yani?

Sessizliği Sevinç bozdu.

"Aman çok iyi yaptık!" dedi. "Birbirimizle iletişim kurmaktan, konuşmaya vakit bulamıyorduk! Grubumuzun yerine, birbirimizin ellinci yaşını kutlarız!"

Çocuklar bu fikri çok sevdiler. Her yıl buluşmak için sözleştiler. Okul bitince, bambaşka işlerde, başka şehirlerde yaşasalar bile bir araya geleceklerine yemin ettiler.

Yemek hüzünlü bir şekilde sonlandı.

Ali'nin amcası, isteyenleri arabasıyla evine bırakmayı teklif etti. Çocukların bir kısmı, sevinçle otomobile doluştular.

Birkaç kilometre gitmişlerdi ki, araçtan tuhaf sesler çıkmaya başladı. Gri bir duman arabanın etrafını kapladı.

Motor durmuştu!

Ne yapacaklarını bilemediler. Telaşla dışarıya çıktılar.

Arabayı çalıştırmak istediler. Başaramadılar. Arkadan itip kaktılar, önden çektiler, ama nafile!

Sonunda arabayı uygun bir yere çekip, taksi tutup, evlere dağıldılar.

Amca yorgun argın, sinir içinde evine geldiğinde, içeriye giremedi. Bu defa da, dairenin demir kapısının kilidi bozulmuştu...

Aksiliklerle dolu bir geceydi. Sedat Bey, saatlerce uğraştı, ama kilidi bir türlü açamadı. Kan ter içinde kalmış, öfkeden deliye

dönmüştü.

"Ömür törpüleme mühendislerinin işi bunlar!" diye tepindi. "Her şeyi bozuyorlar! Hayatımızı mahvediyorlar! Etrafımız onlar yüzünden çöp içinde kaldı! Arabamıza binemiyor, evimize giremiyoruz!"

Aniden kendisinin de onlardan biri olduğunu hatırladı. Kızarıp bozardı. Derin bir nefes aldı.

Dişlerini gıcırdatarak, "Yapacak bir şey yok!" diye mırıldandı. Geceyi geçirmek için en yakındaki otelin yolunu tuttu.

OTEL

Çocuk Roman

YAŞASIN Ç HARFİ KARDEŞLİĞİ!

Yazan ve Resimleyen: Behiç Ak

Editör: Müren Beykan
Son okuma: Hande Demirtaş

© Günışığı Kitaplığı, 2013
1. baskı: Eylül 2013
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir olla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

e-Kitap 1. sürüm: Nisan 2020
Mart 2020 tarihli 32. baskı esas alınmıştır.
Dijital kitap yapımı: Sistematik e-Kitap Atölyesi

ISBN 978-605-9952-50-7

gunisigikitapligi.com

Günışığı Kitaplığı Yayıncılık A.Ş.
Sertifika: 36737
Büyükdere Cad. Polat İş Merkezi 87/6 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Telefon: (0212) 212 99 73
Faks: (0212) 217 91 74
E-posta: info@gunisigikitapligi.com

Behiç Ak

Samsun'da doğan Behiç Ak, İstanbul'da mimarlık öğrenimi gördü. 1982'den bu yana Cumhuriyet gazetesinde çizdiği bant karikatürlerin yanı sıra tiyatro oyunu yazarlığıyla da tanındı. Karikatürleri yurtdışında sergilendi. *Ayrılık* ve *Bina*'nın yanı sıra Avrupa ülkelerinde sahnelenen *Fay Hattı* ve *Tek Kişilik Şehir* adlı oyunları geniş ilgi gördü. Belgesel film alanındaki çalışmasıyla ödül alan sanatçı, çocuk kitapları yazıp çizmeye yoğunlaştı. Toplumsal eleştiriye dayalı dizisi "Gülümseten Öyküler"le her yaştan okurun büyük ilgisini topladı. İlk yayımlandığı Japonya'da ödül kazanan renkli öykü kitabı *Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı*, Günışığı Kitaplığı tarafından özgün bir tasarımla yenilendi ve Çince'ye çevrildi (2014). *Bilyeler* gibi, ilgi gören resimli çocuk kitabı *Gökdelene Giren Bulut* da, Günışığı Kitaplığı tarafından yenilendi (2017). *Benim Bir Karışım*, *Tombiş Maskeli Baloya Katılmak İstemiyor* gibi, küçükler için felsefeye giriş niteliğindeki "Tombiş Kitaplar" dizisini sürdüren Behiç Ak, otuz yıllık karikatür birikiminden bir seçkiyi *Karikatür Kitabı* adı altında topladı. *Yaşasın Ç Harfi Kardeşliği!* adlı çocuk romanı, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği'nin (ÇGYD) 2013 Yılın Çocuk Romanı Ödülü'nü ve Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (ÇOGEM) 2014 Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Roman Ödülü'nü kazanan sanatçının son çocuk romanı, tüm canlıların yaşama hakkını savunduğu *Tavşan Dişli Bir Gözlemcinin Notları* (2019).

Günışığı Kitaplığı'nda
Behiç Ak kitapları:

İLK KİTAPLAR

Yüksek Tansiyonlu Çınar Ağacı (1. baskı: 2009)
Bilyeler (1. baskı: 2014)
Gökdelene Giren Bulut (1. baskı: 2017)

Tombiş Kitaplar Dizisi

Benim Bir Karışım (1. baskı: 2013

Bizim Tombiş Taştan Hiç Anlamıyor (1. baskı: 2013)

Bizim Tombiş Fiyonk Makarnayı Çok Seviyor (1. baskı: 2014)

Ben Ne Zaman Doğdum? (1. baskı: 2015)

Tombiş Maskeli Baloya Katılmak İstemiyor (1. baskı: 2018)

Gülümseten Öyküler Dizisi

Güneşi Bile Tamir Eden Adam (1. baskı: 2008)

Alaaddin'in Geveze Su Boruları (1. baskı: 2008)

Kedilerin Kaybolma Mevsimi (1. baskı: 2009)

Vapurları Seven Çocuk (1. baskı: 2009)

Havva ile Kaplumbağa (1. baskı: 2010)

Pat Karikatür Okulu (1. baskı: 2010)

Galata'nın Tembel Martısı (1. baskı: 2011)

Akvaryumdaki Tiyatro (1. baskı: 2011)

Buzdolabındaki Köpek (1. baskı: 2012)

Geçmişe Tırmanan Merdiven (1. baskı: 2012)

ÇOCUK ROMAN

Yaşasın Ç Harfi Kardeşliği! (1. baskı: 2013)

Postayla Gelen Deniz Kabuğu (1. baskı: 2014)

Eve Giden Küçük Tren (1. baskı: 2015)

Bebek Annem (1. baskı: 2016)

Çatıdaki Gezegen (1. baskı: 2016)

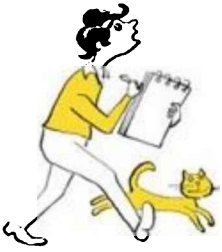
Bulutlara Şiir Yazan Çocuk (1. baskı: 2017)

Her Şeyi Yanlış Anlayan Kedi (1. baskı: 2018)

Tavşan Dişli Bir Gözlemcinin Notları (1. baskı: 2019)

HER YAŞ İÇİN

Karikatür Kitabı (1. baskı: 2012)

BEHİÇ AK

yaşasın Ç harfi KARDEŞLİĞİ!

"Gülümseten Öyküler"iyle çok sevilen, ülkemizin uluslararası üne sahip mizah ustası Behiç Ak, günümüzde sosyal medyanın yaşamlarımızı nasıl değiştirdiğini anlatıyor. İnternet ortamındaki dostlukların ve tüketim çılgınlığının çocuk gözünden yorumlandığı kitapta, soyadının sonuna eklediği bir harfle sanal kahramana dönüşen Ali'nin, yeni kimliğinin kendinden bağımsızlaşması karşısındaki düşünce ve duyguları öne çıkıyor.

Okul ödevine gerekli olunca, arayıp tarasa da nüfus kâğıdını bulamaz Ali; yenisi için başvurulur. Böylece şaşırtıcı bir gerçek ortaya çıkar: Ali'nin soyadı kayıtlarda, sonuna Ç eklenip "Hoşgörüç" olarak yanlış yazılmıştır. Babası öfkeli, Ali'yse Ç harfinden pek memnundur. Tek bir harf, bambaşka biri yapacaktır onu ve işte sosyal paylaşım sitesinde de, okulda da "Bay Ç" olarak tanınmıştır bile. Ancak, her şeyin tüketilip çöpe atıldığı bir dünyada, Ali Hoşgörüç nasıl direnecektir?..

günışığı kitaplığı